

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 37 Vol. X.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 14 d. Rugsėjo (September), 1922

KAINA 5 CENTAI.

10 Metai

TURKAI IŠVARO GREKUS IŠ SMIRNOS. GELEŽINKELIŲ ELEKTRISTAI RENGIA SI KOVON SU VLDŽIA. PREZIDENTO ŽMONA SERGA.

38 kaltinama už sukėlimą skerdynių Illinois kasyklose. Bilius persekiojimui spekuliantų. Rabinas išlaimėjo meitėlį. Rusijoje nužudyta 55 Petliuros agentai. Prigėrė 300 žvejų. Automobilis nupuolė vandenpuolin. Anglija siūlo Austriai paskolą. Ku-Klux klanų veizeris kaltinamas už degtinę.

TURKAI IŠVARO GREKUS IŠ SMIRNOS.

Paris, Francuzijoje. Turku kariumenė privertė grekus kraustyti iš Mažosios Azijos. Iš Smirnos pasitraukė Grekijos kariumenės 150,000. Turku orlaiviai ėmė bombarduoti miestą. Sovietų Valstijų, Anglijos ir Italijos kariški laivai atplaukė ir išsodino savo kariumenes, kad apsaugotų savo piliečius krikščionis.

Grekijoje kilo didelė panika. Karaliaus Konstantinas rengiasi su savo valdžia išeiti iš Atėnų, išsivadant grekijos sosto. Tuli iš misterijų jam pataria bėgti į Graikiją, pirmiausia į Grekiją kils revoliucija, jis atsitraus nelaisvėje.

UNIJISTAI RENGIA SI KOVON PRIEŠ VALDŽIA.

Washington, D. C. Geležinkelių unijos, elektristų skyriaus vadai, kongresui pateikė reikalavimus panaikinti geležinkelių tarybą ir jos vieton įsteigtą sprendimo tribunolą, kuris reikalui esant, perkračinėtų visus nepasipratimus tarp kompanijų ir darbininkų. Ten pat reikalaujama atsaukti federališko prokuroro davimą pilnos valios Chicago augščiau teismui išleisti uždraudimus unijų pasipriešinimams. To nepadarant, žadama stot kovon su valdžia, kad privertus ją nevaržyt darbininkų laisvę. Valdžia gi žada stovėti prie savo, nes valdžios patvarkymai negali būti tokie, kokius galima manyti kada tik kas užsimano.

PREZIDENTO HARDINGO ŽMONA SERGA.

Washington, D. C. Prezidento Hardingo žmona pavojingai susirgo inkstų uždegimu ir gulė ligonbutyje. Pareitos savaitės pabaigoje jos sveikata buvo dideliame pavojuje. Šiandien kiek geresnė, bet daktarai dar ne užtikrina jos pasveikimą, nes pavojaus ženklai dar ne praėjo ir todėl ji dar yra tarp gyvasties ir mirties.

KONGRESAS NESUSITAI KO MINTIMIS.

Washington, D. C. Kongresas pasidalino į dvi puses, kurių viena nori atsaukti federališko prokuroro paliepiamą Chicago augščiau teismui išleisti uždraudimą prieš geležinkelių straikečius, kita nori priimti, ir

taip nesusitaikoma. Gi unijos reikalauja aprubežiuoti „despotišką“ valdžią, kad ji be tam tikro darbininkų klausimo tribunolo negalėtų savanoriai išduoti prisakymus, koki jai patinka.

AREŠTUOJA SUKĖLIUS SKERDYNES KASYKLOSE.

Herrin, Ill. Šerifas Thaxton su savo pagelbininkais, areštavo šešis kaltinamuosius už sukeltą skerdynę Williamson paviete kasyklose, pereiname pavasaryje. Įtartų anų skerdynių sukėlime yra 38 ypatos, kurios dabar slapstosi šen ir ten, ir jos po vieną yra rankiojamos. Turį but sugaudyta dar 24 ypatos. Kiti yra išbėgioję į kitas valstijos dalis, ir tu įteškoma.

BILIUS SPEKULIANTŲ VARŽYMUI.

Washington, D. C. Kongresas perleido Winslow bilių 40 balsų prieš 7, kuriuomi žadama suvaržyti spekuliantus, neleidžiant jiems kelti kainas kuro ir kad angliai nebūtų laikomi laukuose žiemos metu, kad jie būtų garbenami į miestus. Ikišiol žiemos metu spekuliantai tyčia kurą į miestus ne gabendavo, vagonus laikydavo laukuose, kad įkėlus kuro kainas.

UŽGRIUVĘ KASEJAI DAR NE IŠIMTA.

Jackson, Cal. Prieš dvi savaites aukso kasyklose užgriuvę kasėjai dar nėra išimti, nes visi pasistengėmai atkast angą, nedavė pasėmių. Dabar kalama tūnelis iš kitų kasyklų, kurios yra 3,600 pėdų atstume nuo pirmesniųjų, kad tuomi įėjus į užgriuvusius urvus. Jei pasiseks įeiti, tai visgi jau nėra abejojimo, kad užgriuvusieji darbininkai ikišiol būtų gyvi.

SUŠAUDĖ 55 PETLIUROS AGENTUS.

Moskva, Rusijoje. Jau nuo seniau kalėjime buvusius 55 Petliuros agentus, kaltinamus už plėšimus ir antibolševikišką propagandą, tribunolas pasmerkė sušaudyti ir egzekucija tuojaus tapo išpildyta. Sušaudyta jie plynuose laukuose, netoli Kijavo. Jie visi Ukrainon perėję iš Lenkijos ir čia varė savo darbą, kol tapo suimti ir kalėjiman uždaryti.

AUKOS ŽUVUSIO ŽVEJŲ LAIVO.

Newport, R. I. Žmonės nuo jurių kranto patėmijo vandeniui plaukiant kokį nepaprastą daiktą, ir laiveliais leidosi patirti. Prisiartinę atrado vandenyje, pusiau apšaldytą šaldyklą (aisbaksį), kurį išgabenus ant kranto ir atidarius, viduje atrasta L. W. Lyon ir E. W. Lashe iš West Haven, Conn. Jie du papasakojo, kad netoli Block Island jiems žvejojant, ištikusi audra sudaužė jų laivą, tad jie šaldyklon užsidarė leidosi plaukti ten, kur putė vėjas. Daugiau jie negalėjo ką pasakyt, nes labai nusilpė.

RABINAS IŠLAIMĖJO MEITĖLĮ.

Oklahoma City, Okla. Vietinis „rotary“ klubas savo išvažiavime leido laimėjimui meitėlį, 150 svarų sunkumo. Laimikis teko žydų rabinui B'Nai Izrael šventinės, J. Blatt. Kilus dideliems juokams išvažiavime dalyvavusių tarpe, kadangi tai buvo pėnų diena, rabinas sugalvojo iškrešt juoką katalikų kunigui F. Monnatui, kuriam jis savo laimėtą meitėlį dovanojo, tikėdamas, kad tas pėnų dienoj jį ne priims. Vienok šis dovana priėmė.

SIULO AUSTRIJAI PASKOLĄ 20-30 MILIJONŲ DOLARŲ.

London, Anglijoje. Keliatas Anglijos piniguočių susitarė pasiūlyti Austrijai paskolą tarp 20-30 milijonų svarų sterlingų. Paskola siuolma penkiems metams be nuosimnų, tik reikalaujama, kad per tą laiką Anglijos išdirbiniai Austrijon būtų įleidžiami be maito. Austrijos ministris Seipel tame reikale iškelia Londoną, kad aiškiau pasitarus.

NUPUOLĖ SU AUTOMOBILIU VANDENPUOLIN.

Windsor, Kanadoje. Šia atvažiuos iš Clevelando Agotai Miller pasiviešėt pas savo giminę W. Newman jiedu automobiliu išvažiavo pasivažinėti apie vandenpuolį Niagara Falls. Bevažiaujant arti vandenpuolio, Newmanui apsisuko galva ir jis automobiliu pasuko tiesiai vandenpuolin. Pamažė nelaimė, jis iš automobiliaus išpuolė, gi moteris su automobiliu nupuolė į vandenį, kurio srovės smarkumas nunešė gelmėn.

TRAGEDIJA CIRKAUS LAUKUOSE.

Rutland, Vt. 30,000 žmonių, susirinkusių cirkaus laukuose, kur atsibuvo paviečio paroda, minia buvo liudininkais tragedijos, kada pasikėlęs orlaivis su keturiais žmonėmis 2000 pėdų augštin, nupuolė ant žemės, kur pats orlaivis gavo galą, ir visi jame žmonės žuvo. Po šitai tragedijai pasikėlė dar „balionas“ 1500 pėdų augštin, ir jame buvęs žmogus, netekęs nuovokos, išpuolė, ir, žinoma, užsimušė.

KU-KLUX KLANŲ VEIZERIS KALTINAMAS UŽ DEGTINĘ.

Indianapolis, Ind. Vietinės policijos viršininko tapo pristatytas teismui Klux Klanų veizeris Clarke, kuris yra kaltinamas už gabenimą degtinės, kuri atrasta pavogtame nuo jo krepšyje geležinkelio stotyje. Clerke užsistatė \$2000 iki teismui, kuris atsibus Lapkričio mėnesyje, ir tapo paliuosuotas iki teismui.

VOKIETIS SKUNDŽIA SUVIENYTAS VALSTIJAS.

Wilmington, Del. Tulas T. W. Miller vietiniame teisme įnešė skundą prieš Suvienytas Valstijas už užgrėbimą laike karės vokiškų patentų, ir jų pavidimą savo šalies firmoms. Byla užvesta Delaware valstijoje todėl, kad toje valstijoje daugiausia patentų užgrėbta, (apie 5000). Tas pats Miller jau pirmiau buvo skundęs prezidentui Harding, bet negavęs atsakymo, dabar užvedė bylą.

MANO, KAD VIETON AUKSO BUTŲ GERIAU ATSTATYMAS.

Paris, Francuzijoje. Ngalint priverst Vokietiją prie kontribucijos išmokėjimo aukso, senatorius Lubbserc pataria valdžiai imtis atstatymo karės nuteriotų Francuzijos kraštų, prie darbų samdant vokiečius ir naudojant Vokietijos išdirbinus ir medegą. Vokietijos fabrikų išdirbiniai galėtų but skaitoma aukso vieton, o darbininkams Vokietija turėtų mokėti algas.

PRIGĖRĖ 300 JAPONIJOS ŽVEJŲ.

Honolul, T. H. Sčiaučiant didelėms jurių audroms prie

Vėliausios žinios.

Traukiasi nuo federacijos. Geležinkelių dirbklų dar-

Chisima ir Kurile salų, į pietus nuo Kamčatkos, tris šimtai Japonijos žvejų prigėrė. Bangos sudaužė jų laivus, valtimis išsigelbėjimas buvo negalimas ir todėl visi jie žuvo. Japonijos kariškas laivas „Nittaka“ plaukdamas pro šią vietą rado laivų skeveldras ir keliolika lavonų plaukiojant pakračiuose, iš ko dasiprotėta kame dalykas, kadangi žvejų nė vienas negrižo prieplaukon.

AREŠTAVO ĮTARIAMUS ANARKISTUS.

New York, N. Y. Čia areštuota tūla Williams Sadonskij ir Robert Parson, kurie įtariamai esant anarkistais, kurstančiais geležinkelių darbininkus prie draskymo geležinkelių, kad tuomi išsaukus reakciją. Padarius pas juos kratą, atrasta daug atsisaukimų ir straikečių prie geležinkelių darbų; atsisaukimuose buvo pridėta žymė „comunistic anarchistic group of the United States.“ Areštuotieji nuo kokių nors paaikškinimų atsaisako.

JIEŠKO BUVSIO CARO GIMINĖS.

New Orleans, Fla. Valstijos detektivai jieško tulo Eugeniaus Douvan, kuris čia atvyko greikiu laivu „Efstathios“ ir išeidamas iš laivo, jį apvogė. Taip skundžiasi ant jo laivo kapitonas Douvan atplaukė be jokio pašporto ir sakėsis kapitonu, kad jis yra buvusio Rusijos caro giminė, sunus admirolo Douvan, kuris žuvo su laivu „Ostrov“ juodose jurėse, laike pasaulinės karės.

RUSIJOJ BADAS VĖL PASIDIDINO.

Ryga, Latvijoje. Rusijoje badas, kuris neseniai buvo Maskvos valdžios skelbtas nugalėtu, vėl apsiereiškia dideliuose plotuose, ypač prie Krimo ir apie Odėsą. Miršta po šimtą žmonių kasdien. Laukų derlius nors išrodėgeru, vienok dėl pertankių lytų, viskas supuvo. Sulygusių dienų pinigų kurso, čia yra reikalinga pašelpa po 35 milijonus rublių kiekvienai šeimynai, susidedančiai iš penkių žmonių.

bininkai Georgijoje, daildės ir metalo apdirbėjai pasitraukia nuo darbo federacijos ir rengiasi grįšt prie darbo.

Numirė turčius. Londone numirė lordas Northcliffes, kuris paliko turto už 2 milijonus svarų sterlingų.

700,000 ŽMONIŲ BE MAISTO.

Grekams pasitraukus iš Smirnos, 700,000 gyventojų ir kariškų pabėgėlių, likosi be maisto.

Grumoja Europai. Turku, išviję grekus iš Mažosios Azijos, grumoja Europos talkininkams kare, kad apvaldžius ir savo kontrolėn paėmus Dardanelius ir Bosforą.

Laimėjo nominacijas. Mass. valstijoje laimėjo nominacijas lietuviams gerai žinomas jų pritelius senatorius Lodge. Laimėjo, lyginai ir gubernatorius Cox.

Teismo akcija. Chicagoj žada pradėti gaudymą insurgentų, kurstančių geležinkelių straikečius ir kelių ardykimuose buvo pridėta žymė „comunistic anarchistic group of the United States.“

Jau sveiksta. Prezidento Harding žmonos sveikata eina geryn.

Belgija reikalauja Vokietiją greitai išmokėti jai 100 milijonų markių.

IŠ DARBO LAUKŲ.

Geležinkelių straikečiai nepasibaigė. Federaliskam prokurorui leidus, Chicagoj augščiau teismas išleido uždraudimą straikuojantiems darbininkams trukdyti straiklaužius. Tuomi daugelis unijai priklausančių darbininkų pasipiktino ir ėmė kalbėti apie apšaukimą visuotino geležinkelių straikečio. Ypač upą tam pridavė Darbo Federacijos prezidento kalba Philadelphiaj. Tuom laik pasigirdo gandas apie slaptus suvažiavimus ir darymus planų, kad kiekvienas geležinkelis taikytųsi su savo darbininkais skyrium, be unijų tarpininkavimo. Pradžia tam davė Baltimore. & Ohio geležinkelis, kuris savo darbininkams sutiko pakelti 7c. per valandą daugiau negu geležinkelių taryba yra pažymėjusi. Geležinkelių dirbklų darbininkų skyriaus valdininkai kviečia konferenciją Chicagon, bet nedaug kas jon keliaut rengiasi. Ikišiol iš geležinkelių pakvietimą priėmė tik Chicago, Milwaukee & St. Paul.

Antracito angliakasių straikečių grįsta prie darbo. Sutartis padaryta iki 31 d. Rugsėjo, 1923 m. Susitaikyta kasyklose dirbt senomis išlygomis kol sutartis pasibaigs, gi per tą laiką bus išdirbtos naujos išlygos. Bus reikalaujama, kad kongresas išleistų tam tikrą įstatymą, nustatantį darbo valandą, algas, anglių svėrimo sistemą ir tam panašiai.

—Waterbury, Conn Chase Metal Co., Chase Rolling Mills, Scovill mfg. Co. ir American Brass. Co. pakėlė paprastiesiems darbininkams algas iki 35 centų per valandą.

—Portland, Me. Biddeford, Repperell, Saco, Connetental firmos, pakėlė darbininkams algas 20%, arba tą nuosimti, kuri buvo numazinę pereiname pavasaryje. 20,000 darbininkų šis algų pakėlimas palietė.

—Lawrence, Mass. Patchogue — Plymouth audykla davė užtikrinimą, kad nepersekios darban grįstančius straikečius, ir jiems visas tiasas pripažis prie darbo.

—West Ware, Mass. Warren Cotton verpykla spaudintais cirkuliorais paskelbė, kad gražina tas pačias algas, kokios buvo mokėtos pereiną žiemą, arba pakelia 20%.

—Worcester, Mass. American Steel Wire Co. paskelbė, kad pakėliama visiems darbininkams algos 20%.

—Marlboro, Mass. E. A. Corbin & Son kurpių dirbykloj pasibaigė darbininkų straikečiai, abiem pūsėm nusišleisus, ir darbininkai sugrižo prie darbo.

—Ware, Mass. Otis audykloj straikečiai pasibaigė. Kompanija pakvietė darbininkus grįšt prie darbo senomis išlygomis, kokiomis jie naudojosi prieš straikečius. Darbininkai, po 6 mėnesių straikečio, grįsta prie darbo.

—Cleveland, Ohio. New York Central geležinkelio dirbyklose straikečiai užpuolė straiklaužius. Kilus muštynėms, vienas straiklaužių tapo nušautas, keliautas sužeistas.

Žinios iš Lietuvos

Laiškai iš Lietuvos.

(Nuo mūsų korespondento
J. K. L.)

I. Lietuvos upas po Suv. Valstijų pripažinimo.

Lietuvoj upas paskutiniuoju laiku labai pagerėjo. Priėmė tam yra dvi: Viena, kad Suv. Valstijos pripažino Lietuvą de jure, o antra, kad išsiskirsto Steigiamasis Seimas ir spalio 9 ir 10 d. šių metų paskirta rinkimai į pirmąjį paprastąjį seimą. Su pripažinimu Lietuvos de jure, Suv. Valstijos pasirodė populiarisčiausia valstybe Lietuvoj (ir ktose Baltijos šalyse) ir nuomonė apie šiaurinę Ameriką Lietuvoj visai atsimaigė. Iki šiol Lietuvoj buvo manoma, kad šiaurinė Amerika Lietuvoj visai atsimaigė. Iki šiol Lietuvoj buvo manoma, kad šiaurinė Amerika persiunkus piniginius ir „biznio“ išrovimais paise pasaulio politikoj ir ypač politikoj su buvusia Rusijos imperija vien tų savo išrovimų ir neturi jokių idealiskų ir žmoniškų jausmų. Po garšaus Lansingo laiško 1920 m. italų valdžiai, kuriame buvo griežtai paaiškinta, kad Suvienytos Valstijos negali pripažinti atsisakymo nuo Rusijos buvusiu pirmiau jos dalimis valstybių, Lietuvoj mažai tebuvo vilties, kad Suv. Valstijos pripažins Lietuvą de jure ir todėl to pripažinimo nebuvo laukiama, nors ir buvo daroma visa Lietuvos politikų, kad tas pripažinimas įvyktų. Užtai, kai tas pripažinimas taip netikėtai atėjo, tai juo buvo meilesnis ir brangesnis lietuvių širdžiai. Kai žaibas ta žinia perlėkė viena diena per visą Lietuvą ir visa Lietuva, nuo Palangos iki Abelio, nuo Jonišio iki Alytaus ir Merkinės sėjudo, sukruto—prasidėjo demonstracijos, mitingai, pasipylė karštos kalbos Suv. Valstijų garbei ir garbei tų gyvų ir numirusių žmonių, kurie pradėjo ir vedė kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Bet užvis gražiausia demonstracija buvo Kaune ir Suv. Valstijų konsuliui p. Edwards teko garbė, kuri rečiau kuriam monarhams, valdomams ir diediems vadamams tenka. Ji su jo žmona apipylė dekinga Lietuva gėlėmis, jo garbei sakė prakalbą, nesuskaitomus kartus griežė Suv. Valstijų himną ir tuokščiai minios šaukė „valio Jungtinės Amerikos Valstijos—valio šiaurinė Amerika“ Paskui jo garbei buvo iškelta didelė puota, kurioj dalyvavo visa oficiališkai Lietuva. Visa Lietuvos spauda džiaugsmingai paminėjo tą didelį žingsnį Lietuvos naujai iš Suv. Valstijų pusės ir ypač nepamiršo tą garbingą Suv. Valstijų mokslo žvaigždžių profesorių, kurie pateikė p. Hughes'ui petičiją su prašymu pripažinti Lietuvą ir kitas Baltijos šalis. Iš džiaugsmo kai kurie laikraščiai net taip toli nuėjo, kaip pavyzdžiui oficialiozas „Lietuva,“ kad net pasiulė Lietuvai pasirūpinti išgauti iš Suv. Valstijų sau finansinį protektoratą,

literatikuose ir laikraštinių sluogsnuose dėdama neapsakomos reikšmės Suv. Valstijos pripažinimui Lietuvos de jure. Pripažinimo dienoj buvo matyt literatų ir laikraštinių verkiant iš džiaugsmo ir širdingai bučiuojantės, besisveikinant su pripažinimu.

O visa Lietuvos liaudis, kaip džiaugiasi Suv. Valstijų pripažinimu, tik, žinoma, savotiškai apversdama tą pripažinimą savo reikalams. „Dabar tai galės visi važiuoti į Ameriką“ visur po kaimus pradėjo kalbėti žmonės. „Dabar Amerika paskolins Lietuvai pinigų savo pinigams išleisti“ ir panašios kalbos galima buvo girdėti iš visų lūpų.

Lietuvos politikai mano, kad Suv. Valstijų pripažinimas Lietuvos be jokių išlygų padarė, taip sakant, ilgą nosį Antanos valstybėms, kurios pasiulė Lietuvai pripažinimą de jure dar negirdėtoji iki šiol formoj, o butent—pirmiau duot jiems naudingą pažadą, internacionalizuoti Nemuną, o paskui tik pripažinimas pradėsiąs veikti, nekalbant jau apie moraliską Lietuvos valstybės nepriklausomybės pasipirtį. Be to Suv. Valstijų pripažinimas Lietuvos de jure turi dar ir vidutinę reikšmę, kadangi paliauosija Lietuvos valdžiai nuo įkirių įvairių atskirų Amerikos ir Lietuvos žydų „gešftmacherių“ pirmosios išrupint Suv. Valstijų pripažinimą, jeigu jiems arba jų giminėms bus duotos visokios lengvomybės Lietuvoj, o taip pat nuo tų ypatų grąsinimo pasiskųst Suv. Valstijoms ir jos visuomenei, jei nebus išpildytas jų siaurai egoistiškas arba net stačiai, nešvarus ir nedoras reikalavimas. Taigi Suv. Valstijų pripažinimas Lietuvos yra be galo didelis žingsnis Lietuvai ir lietuvių tauta amžinai bus dėkinga didelei šiaurinės Amerikos republiškai!

II. Kodėl Lietuvoj džiaugiamasi, kad Steigiamasis Seimas išsiskirstys?

Lietuvoj upas, kaip rašiau, pagerėjo ne vien dėl Suv. Valstijų pripažinimo de jure, bet ir dėl to, kad Steigiamasis Seimas nusprendė išsiskirstyti ir paskyrė naujus rinkimus. Cia tuoj kiekvienam gali atėiti į galvą, kad žmonių upas pagerėjo dėl to, kad Steigiamasis Seimas buvo blogas. Bet tai ne visai taip. Kiekvienos valdžios tokia jau yra dalis, kad ji greitai atsibosta ir išipyksta savo piliečiams. Gana atsiminus, kad ir tokį W. Wilsoną Suv. Valstijose — kiek žmonės savo laiku juo džiaugėsi ir džiavosi, išrinko antram prezidentavimo terminui, o kaip paskui juom nepatenkinti buvo. Taip ir su Lietuvos Steigiamuoju seimu. Jis, taip sakant, atgyveno savo laiką, visuomenei, ir ji savo pasitikėjimu, apsidžiaugė juom ir nori naujo. Ir tas atsidžiaugimas įvyko ne dėl to, kad to Seimo nariai buvo atsibodę, — tai įvyko to-

dėl, kad įvykiai, tai yra gyvenimas, Lietuvoj dabar, apskritai, greičiau bėga, kaip kitoj kokių šalyj, išskyrus visą rytų Europą ir Rusiją. Kada žmonės rinko Steigiamąjį seimą, jis tuomet visai tiko jų upui ir reikalavimams, bet perėjus vieniems metams, žmonių upas, šalies padėtis ir gyvenimas visai pasikeitė, o Seimas gyveno dar rinkimų obalsiais ir pažadais, ir dėlto atsiliko nuo gyvenimo — paseno. Tas pats bus ir su kitu seimu. Suprantama, kad taip atsitikus su Steigiamuoju seimu, ant jo pasipylė priekaištas, kaltinimai, koliojimai ir net šmeižimai. Visi, kam tik dėl kokių nors priežasčių seimtiniais metais buvo blogai, vertė kaltę Steigiamajam seimui ir sudarė, nuomonę, kad ištikro jis yra blogas, tai yra, neišmano kaip dirbt, ir mažai turi nusimanančių žmonių, kad partijų, sudarančiųjį Steigiamąjį seimą, programos paseno ir netinka, kad jis padaręs daug klaidų ir tt. Ak! tiesa, rinkimuose į Steigiamąjį seimą aplinkybės taip susidėjo ir laiko dvasia tiek apsišėkė, kad į jį nepakliuvo daugelis senesnių, prityrusių ir mokių veikėjų ir kovotojų už Lietuvos laisvę, kaip Petras Leonas, Tomas Naruševičius, A. Smetona, Voldemaras, Yčas, d-ras Šliupas, St. Šilingas, Pr. Mašiotas, nemint čia jau Jono Basanavičiaus, J. Jablonskio, T. Zilinsko ir visos eilės jaunesnių gabių Lietuvos darbininkų, kuriems reikėjo sėdėti Steigiamajame seime ne vieh dėl jų nuopelnų praeityj, bet ir dėl jų prityrimo ir mokytumo, kurių privalumai juk būtinai reikalingi seimo nariams. Nepatiko jie dėl to, kad didžiosios partijos, pravedusios į st. seimą daugiasia narių buvo perfanatiškos, kad butų pasiulusios tiems veikėjams įtraukti juos į savo sąrašus, o kita, jiems pakenkė ir susiskaldymas į smulkias grupas ir partijas, kurios prie mažo Lietuvoj supratimo apie partijas, jokio pasisekimo miniose negalėjo turėti ir pagaliau, lietuvių išdidumas, kuris neleidė partijoms sudaryti didesnes koalicijas ir išrinkti ištikro verčiančius žmones iš visų partijų. Taigi, sudėtis Steig. seimo buvo ne be ydų.

Bet vis dėlto negalima pasakyti, kad jame visai nebuvo kurimo dvasios, kuri sulgė to seimo paskyrimų turėjo apsišėkė. Visai negalima sutikti su tais Steigiamuoju seimo kritikais, kurie sako, kad iš 112 jo narių, tik 20 buvo inteligentų, sugėbėjusių dirbt parlamento (žmonių atstovavimo) darbą. Tai yra nuomonė vadinamosios „inteligentokratijos“ Lietuvoj, kuri mano, kad tik vien diplomatiskai inteligentai, baigę universitetus tinka šalies valdymo darbui. Steigiamame seime buvo gana kurybos darbo ir tame darbe pasižymėjo ne vien diplomatiskai arba patentuoti tie inteligentai. Daugelyj Steig. seimo komisijų buvo darbininkų, kurie kaip tik jokiais diplomais nebuvo patentavę savo inteligentiškumą, o dirbo geriausiai. Lietuvos st. seime apsišėkė daug kurybos, daugiau gal, negu rei-

kia. Tik ne visur kuryba gali duoti greitūs rezultatus. Kad butų būves ir kitokis, geresnis seimas, inteligentiškas supratimu—ar jis butų geriau ir daugiau padaręs, kaip šis seimas, reikia abejoti. Mat, nereikia manyti, kad Lietuvoj su jos ilgų metų rusų biruokratijos viešpatavimo ir vokiečių okupantų pagamintomis gyvenimo sąlygomis, galima padaryti kažin kokių stebuklus, stojus priešakin žmonėms, kad ir su Saliomono galvomis ir su prof. Voldemarū mokytojiu.

Pereisime prie peržvalgos atskirų svarbių Lietuvos gyvenimo klausimų ir pažūrėsime kiek Steigiamasis seimas tuose gyvenimo klausimų atliko, o jei neatliko, tai neatliko ir kiek vertės turi visi Steigiamos seimo kaltiniai, kuriuos meta vakarykščiai st. seimo išrinktojai, džiaugdamiesi, dabar, kad st. seimas jau, pagaliau išsiskirsto!

Veisėjai (Seinų apskr.) („A. Liet.“ koresp.). Šimet mūsų aplinkėje jėvai neužderėjo gerai iš priežasties šalto pavasario. Pavasaris buvo šaltas ir lytingas, taip gi ir vasara lytinga. Rugius Lietuvos laisvę, kaip Petras Leonas, Tomas Naruševičius, A. Smetona, Voldemaras, Yčas, d-ras Šliupas, St. Šilingas, Pr. Mašiotas, nemint čia jau Jono Basanavičiaus, J. Jablonskio, T. Zilinsko ir visos eilės jaunesnių gabių Lietuvos darbininkų, kuriems reikėjo sėdėti Steigiamajame seime ne vieh dėl jų nuopelnų praeityj, bet ir dėl jų prityrimo ir mokytumo, kurių privalumai juk būtinai reikalingi seimo nariams. Nepatiko jie dėl to, kad didžiosios partijos, pravedusios į st. seimą daugiasia narių buvo perfanatiškos, kad butų pasiulusios tiems veikėjams įtraukti juos į savo sąrašus, o kita, jiems pakenkė ir susiskaldymas į smulkias grupas ir partijas, kurios prie mažo Lietuvoj supratimo apie partijas, jokio pasisekimo miniose negalėjo turėti ir pagaliau, lietuvių išdidumas, kuris neleidė partijoms sudaryti didesnes koalicijas ir išrinkti ištikro verčiančius žmones iš visų partijų. Taigi, sudėtis Steig. seimo buvo ne be ydų.

Apie 12 dieną Liepos užpuolė kirmėlės žydinčius lūnus ir nuėdė galveles; turbut pakenks ir valaknoms, nes kaip tik nuėdė, tai išdžiūvo nerauti. Tokio atsitikimo niekas neatmena nė iš senesniųjų žmonių. Tos pačios kirmėlės nuėdė ir žirnius, bet tiek daug nepakenkė, nes žirniai buvo jau peržydėję; tai tik paskutinius žiedus nuėdė, ir lapus, likosi kaip žagarai. Ėdė juos žališios kirmėlės, didesnės kaip colio.

Iš politikos žinių taip daug ko gero nėra ne po konferencijų Genėvos, nė Haagos, nors Augščiausia Taryba nutarė pripažinti Lietuvą, jei Lietuva leis lenkų Nemunu plaukti. Žinoma, lietuviai ant to nesutiko, ir pripažinimo nuo jų dar nesulaukė. Tik ačiu garbingai šiaurės Amerikai, ku-

ri jau pripažino Lietuvą, taipgi ačiu prof. H. H. Bender ir jo draugams, kurie prie to prisidėjo. Ačiu ir mūsų garbingiems vyrams, Amerikos lietuviams, veikėjams, kurie prie to viso darbo prisidėjo, kurie pataikė prieš politikų ir atitaisė lenkų melius. Taip dėkavoja visi Lietuvos piliečiai, rengdami manifestaciją po Lietuvos miestus ir miestelius, išreiškiami padėkos Suvienytoms Valstijoms už pripažinimą Lietuvos.

A. Ivoška.

Giedraičiai (Neutr. zona). Liepos 10 d. anksti rytą gauja lenkų partizanų, priešakyje su Kliukovskiu, užpuolė Giedraičių miestelį, sukėlė didžiausią paniką ir pasipiktinimą ramių gyventojų tarpe. Išplėšė Giedraičių vidurinę mokyklą, sudaužė spintąs, įieškodami kažkokių ginklų. Atrėmę šautuvus į vaikų krutines (mokyklos sargo Sasnausko) klausinėjo: „kur yra jūsų tėvas? Jisai lietuvis, lietuvių partizanai! Gal ir jūs lietuvių?“ Vaikai persigandę ėmė rėkti: „my polacy, polacy!“ (męs lenkai, lenkai)! Apiplėšė dar miestelį šaudydami atsisitraukė. Vietos gyventojai ypač pasipiktinę „komendantu“ Kliukovskiu (taip jisai pats save vadina), kurie neteisėtai ėmė čia ponaut. Iš karto, davinėjo sodiečiams ginklus, buk tai prieš visokius vagilius ir plėšikus apsigint. Dauguma ėmė ginklus. Paskiau, jam suorganizavus jau didesnes bandas, pamatėme, kad tai tie ginklai vartojami prieš mūsų brolius lietuvius. Kliukovskis, Cesunias, Kirdeikis (paskutiniai iš Pustilių kaimo) pradėjo vesti didžiausią agitaciją prieš lietuvių valdžią ir lietuvius. Pradėjo platinį pundais visokius melagingus lapelius, lenkininkų leidžiamus laikraščius, lietuvių kalba Vilniuje ir tt. Visur šmeižiama lietuvių ir giriama tik lenkai. Kliukovskis, davinėdamas neutr. zonos pasus, būtinai pažymi, kad „polak“ (lenkas). Kada yla iš maišo išlenda, tai dauguma vietos gyventojų ginklus metė; kaipurie atidavė neutrališkos zonos milicijai Giedraičiuose. „Kaipgi męs sako, eisime prieš lietuvius, cielebylė likosi vasarajos, bet dėl lytų nesiduoda valyt lauko, nes beveik kasdien lyja.

Apie 12 dieną Liepos užpuolė kirmėlės žydinčius lūnus ir nuėdė galveles; turbut pakenks ir valaknoms, nes kaip tik nuėdė, tai išdžiūvo nerauti. Tokio atsitikimo niekas neatmena nė iš senesniųjų žmonių. Tos pačios kirmėlės nuėdė ir žirnius, bet tiek daug nepakenkė, nes žirniai buvo jau peržydėję; tai tik paskutinius žiedus nuėdė, ir lapus, likosi kaip žagarai. Ėdė juos žališios kirmėlės, didesnės kaip colio.

Iš politikos žinių taip daug ko gero nėra ne po konferencijų Genėvos, nė Haagos, nors Augščiausia Taryba nutarė pripažinti Lietuvą, jei Lietuva leis lenkų Nemunu plaukti. Žinoma, lietuviai ant to nesutiko, ir pripažinimo nuo jų dar nesulaukė. Tik ačiu garbingai šiaurės Amerikai, ku-

ri jau pripažino Lietuvą, taipgi ačiu prof. H. H. Bender ir jo draugams, kurie prie to prisidėjo. Ačiu ir mūsų garbingiems vyrams, Amerikos lietuviams, veikėjams, kurie prie to viso darbo prisidėjo, kurie pataikė prieš politikų ir atitaisė lenkų melius. Taip dėkavoja visi Lietuvos piliečiai, rengdami manifestaciją po Lietuvos miestus ir miestelius, išreiškiami padėkos Suvienytoms Valstijoms už pripažinimą Lietuvos.

mus žmonės vadina partizanais. Jis, žinomą, kaip ir kiti, prisipinogavęs, už mūsų miškų išbėgęs Varšavon, o męs liksim be duonos, be miškų ir triobų.

Pasvalys. Pašte susekta, kad kai kurie tarnai plėšo atsiųstus iš Amerikos laiskus ir jieško doliarų. Dėl tos priežasties Liepos 27 d. Lietuvos milicija pas du laiška-nešius ir vieną valdininką padarė kratą, bet nieko itariamo nerado. Ant rytojaus pakvietus visus tris nuvaždą po tardymo irgi buvo padaryta krata ir rasta pas visus kišeniuose ir už aulų daugybė laiškų, prisijų iš Amerikos. Dabar visi tris liko nugabenti į Joniškelio arešto namus ir perduoti teismo ardytojui.

Druskininkai. Pastebima, kad Marcinkonių stotin dažnai atvyksta lenkų kariumėnės dalys, kurios išsakrausto iš trukio ir toliau eina pėsčios Lydos link. Jos siunčiamos kovot su gudų sukileliais. Dalys slepiasi miškuose, kad apsunktų sukileliams veikimą. Bet kaipurios dalys irgi virsta „sukileliais“ davinėdamas neutr. zonos pasus, būtinai pažymi, kad „polak“ (lenkas). Kada yla iš maišo išlenda, tai dauguma vietos gyventojų ginklus metė; kaipurie atidavė neutrališkos zonos milicijai Giedraičiuose. „Kaipgi męs sako, eisime prieš lietuvius, cielebylė likosi vasarajos, bet dėl lytų nesiduoda valyt lauko, nes beveik kasdien lyja.

Palanga. Naudodamasis šventadienių, nuvykau Palanganon pakvėpuot tyru, sveiku oru, pasimaudyt jurėj ir tt. Po maudyniu, kaip paprastai, pakilo apetitas ir aš, nuėjęs miestelin, pasirinkau bene geriausią valgyklą. Valgydamas pietus staiga paspringau. Gomuryj įstrigė daiktas, dideliu vargu išdėmė, pasirodė esąs stiklo šmotas, aštriais kraštais, gavau. **Svečias.**

Merkinė. Nuė Eišiškes, Lydos apskr. atvykę žmonės pasakoja, kad Eišiškių miestelio aikštėje yra įtaisytas augstas stulpas su geležinėmis. Jeigu tik kuris ukininkas, ypač lietuvis, neįspildo greituoju lenkų žandarų paliepimo, tai tuojau sugavę darbus, apsigyveno su lenkų partizanais Akmenės dvare; ir net eina nakvot pas lenkų sargybą, nes vietiniai gyventojai grąšina sudeginsią jo namą, jeigu tik jis nesiliaus vadovavęs piemenų bandai (postusiej bandy), kaip pas-

mus, kurie dalina visokias dovanas, buvo Pačto Departamento susekta, kuomet ji išleido nuo Sausio 1, 1922, penktą prigavystės įsakymą prieš kompaniją Montreal Kanadoj, kuri nuo tos dienos persimainė vardą aštuonioliką sykių, idant išsisukt iš pirmesnių prigavystės įsakymų.

Vėliausias įsakymas yra prieš Royal Silverware kompaniją ir Eastern Silverware kompaniją iš Montreal Sausio 25, 1922, pri Mexican Diamond kompaniją ir Northern Silverware kompaniją. Kiti vardai išdėti įsakymuose Balanzio 1, Gegužio 18 ir Gegužio 31.

Departamenta sako, jog sumanymas gaut pinigų yra darbas tulo J. W. Walker iš Montreal. Walker garšina paveikslų minkles ir duoda dovanas už jų išrišimą. Žmonės, kurie prisijūcia išrišimą, gauna žinią, jog pakskirti, kaipo laimėtojai, gaus dovaną.

Kaikuriuose atsitikimuose sakyta, jog laimėjimas yra „puikus, pusės karato mėlynai-baltas meksikonisškas deimantas, kuris labai blizga,“ ir kuris bus pasiųstas, jeigu laimėtojas prisijū \$1.48, išlaidų padengimui ir t. t., bet kai kuriuose atsitikimuose dovana visai neminėta, tik prašo prisiųst 98 centus užmokėt už visas išlaidas.

Kraskortės siųstos žmonėms, kurie visai neatsakė apgarsinimui, manydami, jog kada nors tie bandė išrišt kokias minkles, ir jog tik dabar gauna paaiškiniimą.

Kuomet pinigai pasiūsta, nė laiškais, nė dovana ne atsiunčiamą, ir jeigu dovana atsiunčiamą, tai tik niekam neverta.

Walker'is dirbęs po sekantaisiais vardais: Egyptian Diamond Company, Egyptian Jewelry Company, Tifnite Jewelry Company, Rogers Silverware Registered, Union Silverware and Jewelry Company, Canada Jewelry Company, The Radio Diamond Company, Premium Jewelry Company, Northern Jewelry Company, Sterling Jewelry Company, The Sterling Premium Company, Egyptian Diamond Ring Company, Union Silverware and Jewelry Company and Crown Silverware Company —F.L.I.S.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States \$2.50 In Foreign Countries \$3.00 Single copies 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas per

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50 Kitose valstybėse \$3.00 Paveiniai egzemplioriai 5 centai. Prenumeratos pradžią skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata tur. but apmokėta iš auksio.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

KELIONĖ NETIKUSIAIS TAKAIS, IR KAM JI YRA VERTA?

Kaip pavienės ypatos, taip ir žmonija tankiai imasi kelionės netikusiais keliais ir tokioje kelionėje arba paklysta, arba nuėjus tulą atstuma, susipranta einanti netikroju taku ir turi grįžt atgal. Kaip grįžimas taip ir negeistinas klydimas neša nepageidautinas pasekmes, nes netikusioje kelionėje parsieina daug privargt ir be reikalo laiką sugaišt.

Tokių klaidžiojimų, tokių kelionių netikusiais takais yra ir pas mus, ir yra labai daug. Yra jų pas pavienius žmones, yra organizacijose, bet jų daugiausia yra mūsų laikraštijoje, kuri šioje gaidynėje mūsų išveivioj yra vienatiniu visuomenės vadu, vienatine rodykle kelio į ateitį. Ir rodo ji tą kelią kasdien, kas savaitę, rečiau ir tankiau. Betgi reikia apgailėt, kad ji rodo kelią visgi netikusį, vedantį į tyrus ir ten klaidinantį ateitin keliaujantį keleivį, kuriuomi yra mūsų visuomenė.

Laikraštija, tas žmonių gyvasis šaltinis, kasdieninė duona, vadaš į tobulumą, pas mus šia diena yra tikruoj klajunu, kuris ir pats klysta, ir jį sekančiuosius klaidina, be mažiausio tikslo ką nors prieit ir kaip nors užbaigt kelionę. Ir ačiu tar, šia diena mūsų visuomenė yra taip taisy klaidžiojimais prikamauta, taip priasinta taip nudėvėta, kad yra visai nustojusi vilties ką nors prieit, ką nors atsiekt ir ko nors susilaukt, tik niuri diena iš dienos, nerimaudama ir laukdama pati nežino ko.

Mūsų laikraščiai šiadien gyvena sunkiasias dienas, skaitosi su deficitais. O kad kiek galint lenktis, kad auklēt savo šeimyną taip, kad iš jos būtų galima laukt kokios paramos, kad susitraukt burius žmonių priasvės ir iš jų susidaryt savo palaikymui rėmėjų armija, ar nemoka, ar ne nori, nes vieton rimtai vest prie kokio nors tikslo, pasistačius kokio nors principą, aiškint jo geruosius dėsnius ir užtai stovēt, kad jį prigydžius ir auklėjus rimtai, pasileidžia barnius ir ypatiskas peštynes, kurias negalima pavadint nė kritika, nė polemika, tik paprastomis pliovonėmis, kokių vengia net kiek žmoniškiau išauklēt pie-mens. Netik kad jau ypatiskai baramasi be jokio rim-

tumo ir takto, neva už reikalus, bet tiesiok niekinamasi, ir tai dar netik tarpe savės, bet ir prieš savo skaitytojus ir sandarbininkus; atranda jie vienas kito privatiškas skolas, stoką sandarbininkų, nusidėvėjusias spaustuvės mašinas, mažą skaitlių skaitytojų, stoką apskelbimų ir kitokių privatiškų dalykų, kuriems jau kur, bet laikraščiuose tik jau neturētų but vietos vien todėl, kad tai yra grynas privatiškas dalykas, kuris gali apeit tik vien tuos, kuriuos jis paliēčia ir kurie jį atjaučia. Ir tas labai yra bjauru, kuomet toki laikraščiai vienoj vietoj viens kitą garsina skelbimų skyriuje, gi kitoj vietoj, dargi toje, kur skaitytojai turētų but prie ko nors vedami, laikraštis laikraštį plusta ir kaip įmanydama niekina prieš savo skaitytojus. Tai daugiau negu vaikiska. Ir jeigu dar tas figuruoty benti laikraščio užkarnuopyje, tam tikrame skyriuje, tai jau būtų tiek to, bet kuomet tas veikiami pačioje laikraščio svarbiausioje vietoje, tai jau yra perdaug.

Pas redaktorius betvarkė didžiausia, kada vienas su kitu elgiasi nė kiek ne gražiau kaip pirmoje vietoje, kur džiaugiamasi tik laikraščiu nepasisekimais ir nelaimėmis, ir dar peiktiniau. Jų įžangose ir vadinamose peržvalgose tikras "prijomas", kur vienas kito ugį pėdomis mastuoja, čiupinėja barzdas, skaito plaukus ant plikos galvos, sveria smegenis, sprendžia protą, spėja mintis, ir eina net į šeimyniską gyvenimą, kur atranda vienas kito automobilius, kambarių tvarką, ir.... gana. Tai tikrasis srutynas.

Pasidėkavojant tokiems vadovavimams ir visuomenės auklėjimams, šiadien laikraščiu skaitytojai ant tiek yra išauklėti, kad jie laikraščiuose jei neranda kolonijų, pludimūsi ir besiniekiniū, jie laikraštį randa be vertės. Paprastuose draugijų susirinkimuose jie nemoka pakeltus klausimus nuspręst, ir nenusprendžia, nes jie ten eina tik vienas kitą "kritikuot". Prisi-gėre jie mat to srutyno, per jo gazuš ne jaučia tyfosios atmosferos. Ir todėl nestebėtina, kad mūsų išveivioj visi veikimai ir nuveikti darbai

Rusijos sukilimas.

Buvusi Rusijos imperija, kaip ją vadinta "Europos smakas," šiadien yra suskilusi į įvairias republikas. Pirmoje eilėje stovi Baltiko valstybės, Lietuva, Latvija ir Estonija, iš kurių tvirtiausia gyvuoja nepriklausoma Lietuva, gi silpniausia Estonija. Latvija gyvuoja gana silpnai, bet kiek stipriau už Estoniją. Finija gali but išimtinga, nes ji ir pirmiau skyrėsi nuo Lietuvos, Latvijos ir Estonijos, neva autonomiška valstybė federacijos su Rusija. Abelnai Baltikos valstybės yra nepriklausomos Rusijai.

Toliau didėji Rusijos valstybė pasiskirsčiusi į visą eilę neva republikų, gyventojams sutinkant, federacijos su Rusija. Ant visų jų republikų viešpačiu yra "sovietų" valdžia su savo sostine Maskvoje.

Pirmoje eilėje autonomiškosios republika yra susipietę vidurinėje Rusijoje, kuriomis yra: Azerbeidžana, Baltgudija, Ukraina, Gruzija, Chiva ir Buhara. Pastarosios dvi yra tai žemdirbystės kraštas ir turi privilegijas prie nepriklausomybės. Visos kitos yra susivienijusios su Maskva, labai prastomis sutartimis. Tos sutartys susideda iš šešių-septynių paragrafų, paliēciančių militarišką, finansinę ir ekonomišką unifikaciją, kuri leidžia kiekvienai republiakai organizuot savo atskiras kariuomenes, bet visų jų kariuomenių vyriausiu vadu turi but Maskvos karvedis.

Kiekviena šitų republikų nors vadinasi nēprigulmin-gomis, vienok turi pildyt visus Maskvos paliepiumus. Jos turi savo užrubežiu atstovus Maskvoje, ir per juos Maskva išleidžia šioms republikoms prisakymus ir paliēpiumus. Maskva skiria visoms toms republikoms mokesčius, bet joms yra leidžiama ant savo gyventojų uždēt mokesčius didesnius, jei jos nori.

Sibire yra republika vadinama Republika Tolimųjų Rytų. Ji apima visą rytinį Sibirą, kaip valstybė tarpe Rusijos ir Japonijos; ji įsteigta su politiškuoju išro-kavimu, kaipo tvora, neleidžianti Japonijai užgrēbt Sibirą. Valdžia šitos republikos yra konstitucionališkas seimas, ir Maskvos valdžia čia nesikiša. Ji turi savo atskirus pinigus ir reikalūi esant skiria savo pasiuntinius ir užrubežius, vienok svarbesniuose reikaluose tariasi su Maskva.

Antrai republikų grupai, sujungtai su Maskva, prikaluso tokios valstybės kaip: Baškira, Turkestanas, Krimas, totorių teritorija, Kirgizija, Dagiestanas ir keliatas kitų. Visos jos pa-eina nuo Maskvos tvarkos, jų reikalus atstovauja Maskva.

Trečia republikų grupą sudarė provincijos: Utskas, Marlinskas, Čuvašas Kalmukija, Kabardina, Karelija, Karasajus, Kolonija (prie Volgos) ir Zirijs. Visose šitose provincijose gyvena rusams svetimos tautos, todėl "sovietų" valdžia joms leidžia naudotis savo prigimta kalba ir senomis savo tradicijomis.

Trauks atsakomybėn.

Valdžia žada patraukt prieš teismą atsakomybėn Darbo Federacijos prezidentą Samuelį Gompersą. Jam primeatma kurstymas geležinkelių straikuojančių darbininkų prieš valdžią. Mat Gompers Darbininkų šventės dienoje Philadelphiaje turėjo prakalbą, kurioje kaltino valdžią už įvairius grumojimus straikiereiams, peikė federališką prokurorą už išdavimą visokių uždraudimų, kurie panaudota prieš straikiereius Chicagoje, ir tą viską vadino mindžiojimu konstitucijos. Jis ragino dēt pinigus šelpimui straikiereių šeimynų, o vyrams straikiereiams patarē žiurēt savę patiems. Prezidentui Hardingui jis primetē besistengimą įvest privertstinus darbus arba vergiją, kurią Linkolnas savo laiku panaikino, ir galiaus kvietē visus ne pasiduot ir stot kovon konstitucijos apgynimui.

Užtai dabar valdžia rengiasi Gompersą statyt prieš teismą, kaipo kurstytoją riaušiū neramumo laikuose, nepaisant to, kad jis yra federacijos prezidentu, nes federališka valdžia yra augčiausia už visas kitas valdžias ir valdininkus ir todėl mato reikalą, visokius kurstytojus suvaldyt.

Stebukladaris.

Nors senovėje buvo žmonės, kurie dirbo stebuklus ir kuriems šios gaidynės žmonės netiki, tai vienok pasitaiko ir šiadien, dar žmonių, kurie stebuklus moka padaryt, kad ir už didelius pinigus.

1905 metuose Kalifornijos valstijoje prasidėjo antri metai didelių sausumų, kurios naikino augalus ir darė panaiką tarp gyventojų. Tuom tarpu nežinia iš kur atsirado hemikas Charles M. Hatfield, kuris rengėsi kelionėn į Altandane kalno viršunę išbandyt savo išrastą hemiją, sutveriančią lytų. Jis kam ten pasigyre, kad su sau žinomo proceso pagelba sutvers lytų. Žinia greitai apibėgo šen ir ten, ir atsirado žmonės, kurie jam pasiulē tukstantį doliarių, jeigu jis sutvers lytų, kurio ant žemės nupultų 18 colių, tarpe 15 dienos Gruodžio ir 1. Ge-gužio. Pasiulymą Hatfield priēmē, ir per pažymėtą laiką lytaus nepuolē vienas colis daugiau negu buvo reikala, ir tukstantinę jis gavo. Paskū jis su savo stebuklais keliavo Suvienytose ir Kanadoj, kur pasitaikydavo stoka lytaus, ir ten už pinigus darē stebuklus, tvėrdamas reikalingą lytų.

Tuomi jis uždėrbes daug pinigų, kāsžinkur dingo ir per tulą laiką apie jį niekas negirdėjo, jis tik dabar pasirodē Italijoje Neapolio aplinkėse, kurios per ilgą laiką kentē atmosferos sausumą. Jis ten atvyko ištint atmosferą su savo naujū aparatu, ir besitrusuojamas sutvėrē lytų, kurio žmonės labai jau buvo pasiilgę, ir galiaus pats kāsžinkur dingo, kad net Suvienytų Valstijų ambasada jį niekur nesuranda. Italijos valdžia šitam stebukladariui skiria milijoną lirų už sutvėrimą reikalingu laiku lytaus, bet negali jį niekur surast. Laikraščiai jį apšaukia stebuklingu žmogum, kokū reikia gerbt kaipo šventatę.

Nauja manija.

Niekas pasaulyje tiek manijų ne praleidžia, kiek moterys. Jos nespėja viena persigrt, kaip vėl kita užsikrečia, ir taip be galo, be pabaigos. Tik kelių metų bėgyje kiek jos jų perleido! Dekoltės, trumpi sijonai, plaukuoti šalikai vasaros karščiuose, nuogi keliai, plaukų kirpimas, ir ant galio vėliausia, tai rukymas cigarety. Šią paskiausią maniją užsikrētē jos visai neseniai ir dabar su ja vietomis jau kovojama. Keliose vietose policija areštavo vieną kitą, su cigarety dantyse. Vienur paleista jas su pasargu, kad moterims tas netinka, kitur prasergēta, kad nerukytų tik viešose vietose, bet Kansas City teismas ēmėsi aštriausio budo užgynimui moterims rukyt, kada vienamė vietinių parkū areštuota tula Marē Helm. Teismas ją nubaudē užmokēt \$500 ir kalėjime atsēdēt pusę metų. Ji verkdam prašē teismo dovant, ir teisinosi, kad ji parke rukē slėpdamosi nuo motinos, kuri jai neleidžia rukyt, bet tas teisėjo širdj nesuminkštino.

Ar šita surioji bauda atgrasins kitas moteris nuo rukymo, reikia labai abejot. Baudos bevo praktikuojamos ir už kitas buvusias manijas, bet tas nieko negelbējo, nē teismų baidos, nē kunigų grumojimai, kol jos persirgo. Šitomis manijomis pirmiausia apserga ir pirmiausia perserga patviršę aristokratės, paskū jas sekā sufragistės, o ant galo paskutinės nuskurdēlės.

Skaitytojai ras šiamē numeryje korespondenciją iš Chicagos. Ją rašo nuo seniai mums žinomas, teisingas bendradarbis, ir todėl jo korespondencija yra pilnai patikėtina. Ten skaitytojai ras pasibjaurėtina žinią apie pralietą lietuvių motinų kraują prie bažnyčios ir papapijinės mokyklos, kur policistai daužē lietuviams galvas ir taškē jų kraują užtai, kad jos nenorēdē leist savo vaikus, mokyklon, kurioje mokytojauju laukēs minikės. Tai yra atsitikimas, šaukiantis atmonijimo už privertstinę lietuvių vaikų lenkinimą ir už taškymą lietuvių motinų kraujo.

Kada visur dėjuojama, kad nēra anglių nē malkų.

panaudoja proga ir tikrina, kad nēra anglių nē malkų. Jie tą daro su dviem išro-kavimais. Vienu išro-kavimu yra nustatyt visuomenės opinija prieš darbininkų uni-jas, o antru tai proga pasinaudojant prisiplėsimui iš žmonių pinigų. Jis sako, kad jis gauha daugybę pasiuly-mų pristatyt anglių daugiau negu jo fabrikai gali sunaūdot, bet kaina nustatoma 100 iki 300% augščiau normos. Tas parodō, kad anglių yra užtektina, bet jų gaus tik tie, kurie turi aruodus pinigų.

Popiežius žada užgint, Oberamberge (Vokietijoje) katalikams lošimą Kristaus nukankinimo, kadangi tas yra pažeminančiu religiją tuom, kad roles turi žmonės, turinti negeriausia reputaciją, prie to dar vedama didelē spekuliacija vadinimo bilietais. Uždraudimas vienok dar galutinai ne paskelbtas; dar gal jis bus sulai-kytas, kadangi visas vaidinimo surengimas labai brangiai kainavo, o antra, vaidinimas neduotų kelių dešimčių milijonų markių pelno.

VAIKŲ DARBAS IR DARBO REGULIACIJOS.

Suvirš milijonas vaikų tarp dešimts ir penkiolikos metų amžiaus turi naudingą užsiēmimą. Suv. Valstijų Cenzo Biuras suranda viso 1,060,858. Suvirš pusē, 647,309, ant ukijų dirba, ir 185,337, fabrikuose ir mechanikose išdirbystēse. Iš tų 54,649 dirba audimo fabrikuose.

1920 metais tik pusē tiek vaikų dirbo kiek dirbo 1910 m., nes per pereitus dešimts metų išleista varžomi įstatymai. Kasmet naujus priima įstatymus apsaugot vaikus. Pav., per 1921 m. trisdešimts legisliaturų įvedē svarbias permainas vaikų darbo įstatymuose. 1904 m. tik keturiolika valstijų turēdō įstatymus, uždraudžiančius vaikams neturint keturiolikos metų, dirbt fabrikuose; 1922 m., jau keturiasdešimts šešios valstijos turēdō tokį įstatymą. 1904 m. tik viena valstija turēdō aštuonių valandų darbo dienos įstatymą vaikams, neturintiems šešiolikų metų; šiadien trisdešimts dvi valstijos priēmē tokį įstatymą. 1904 m. tik penkios valstijos draudē naktinį darbą vaikams, neturint šešiolikų metų, šiadien keturiasdešimts dvi valstijos draudžia naktinį darbą.

Valstijų vaikų darbo įstatymai dvejopi. (1) darbo įstatymai, kurie paskiria amžių ir valandas kiek vaikai gali dirbt ir (2) privertstini mokyklų lankymo įstatymai. Kiekviena valstija turi savo įstatymus, ir todėl reguliacijos ir suvaržymai mainosi kiekvienoje valstijoje. Bet abelnai, beveik visos valstijos draudžia sandymą vaikų, neturinciu keturiolika metų, fabrikuose, krautivėse arba užsiēmime mokyklos laiku. Sekančiose valstijose vaikai turi but penkiolikos metų; California, Michigan, Montana, Ohio, South Dakota ir Texas; Kalkuriose valstijose vaikai gali dirbt vakacijų laiku ir kuomet mokyklos

uždarytos, keijos valstijos duoda leidimus vaikams dirbt, kurie užlaiko tėvus arba turi prisidēt prie šeimynos užlaikymo.

Kiek valandų vaikai gali dirbt, saugiai aprūbežiuota. Beveik visose valstijose gali dirbt tik aštuonias valandas per dieną, arba keturiasdešimts aštuonias valandas per savaitę. Pennsilvanijoje gali dirbt devynias valandas, Michigan ir keliose pietinėse valstijose, dešimts valandų. Pietų ir šiaurių Karolinos leidžia vienuoliką valandų. Daugelis valstijų turi speciališkų suvaržymus, draudžiant vaikus neturint šešiolikos metų dirbt kasyklose ir akmeniuose.

Antros rūšies įstatymai, privertstini mokyklų lankymo įstatymai. Uždraudžia vaikų darbą, bet reikalauja, kad vaikai lankyty mokyk-las paskirtu laiku. Beveik visos valstijos reikalauja, kad vaikai tarp keturiolikos ir šešiolikos metų turi gaut darbo certifikatą pirma negu gali dirbt. Tuos certifikatus gali gaut įvairiose vietose, nēs kiekviena valstija turi kitokius įstatymus, kuriuos vaikai turi išpildyt pirma negu gali gaut certifikatą. Paprastai gaut certifikatą turi parodyt gydytojo certifikatą kaslink sveikatos, ir vaikas šiek tiek turi but mokintas. Indianaje ir Montanoje vaikai turi užbaigt 8 klasę, Ohio ir Wisconsin, 7 klasę, Pennsilvanijoje, Illinois ir Massachusetts, 6 klasę. Vaikai turi parodyt metrikus.

Apart valstiškų vaikų darbo įstatymų, kongresas du kartū bandē priimt panašius įstatymus. Bēt tie įstatymai augščiausio teismo paskaityti priešingais konstitucijai ir todėl vaikų darbas ir jo reguliacijos pri-guli prie valstijų.

Federališki įstatymai (1) uždraudžia vaikus neturint keturiolika metų, dirbt fabrikuose, (2) draudžia vaikus, neturint šešiolika metų, naktia dirbt; (3) paskiria, kad vaikai, neturinti šešioliką metų gali dirbt tik aštuonias valandas per dieną; (4) draudžia vaikams dirbt kasyklose. Nepaisant, kad yra tiek daug valstiškų įstatymų, yra dvidešimts aštuonių valstijos, kurios nepri-silaiko prie tų keturių federališkų punktų. Georgijoje vaikai dvilikos metų gali dirbt dešimts valandų per dieną, arba šešiasdešimt valandų per savaitę, vilnōnų ir medvilnų audeklo fabrikuose, ir nuo ryto iki vakaro fabrikuose; penkiolikos metų vaikai gali dirbt visą naktį. North Carolinoj keturiolikos metų vaikai gali dirbt fabrikuose vienuoliką valandų per dieną. Utaho vaikai, nepaisant metų, gali dirbt fabrikuose. Minnesotoj ir Michigane keturiolikos ir penkiolikos metų vaikai dirba kasyklose.

Faktas, kad Suv. Valstijų Cenzo Biuras rodo, jog 1,067,858 vaikai, neturēdami penkiolikos metų, dirba naudingą darbą; rodo, jog vaikų darbas yra rimtas dalykas šioje šalyje ir daugiaus aty-dos turi but jį kreipta, kad vaikai būtų apsaugoti—F.L. I.S.

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Iaukėme neseniai mes vasaros ir džiaugėmės savo viltimis, kad jos susilaukė mes daug ko sau naudingo iš jos gausime: pasilsėsime, atsigalvinsime tyru oru, prisirengsime toliam savo gyvenimo darbui, atgaivinsime savo perkeitą žiemą suvargusias mintis, ir sulaukė kitos nemaloniosios žiemos, stosime su nauja energija prie ilgo ir nuobodaus žiemos gyvenimo. Ir štai, kaip ir tyčia, mūsų ilgai laukta vasara jau praėjo. Teisybę pasakius, mes ją beveik nepažinome, nes jos dienos nebuvo taip jau malonios, kokių mes laukėme ir tikėjome, arba tokios, kokios vasarai pritaria; šiltų dienų beveik neturėjome, o tankus ir nuobodus lytus retai kada leido žmonėms ir į tyrą laukų orą išsirengt, dargi daugelį ir šuviliojo ne vieną kartą, nes nuo ryto esant lemtiesiam orui, kada buriai žmonių išsirengė į laukus, tai arba kelionėje lytus užklupęs sugražino namo, o jei ne, tai ten užtrukus valandą, per kalną lipdamas debesis tuojau emė gaudint, ir kas buvo išsirengęs ant viso dienos, net pasidžiaugt savo kelione negavęs, turėjo bėgti namo. Žodžiu sakant, peraita vasara buvo tikrai nemaloni. Na, kad jau taip buvo, neką padarysime. Praėjo ji ir daugiau jau nesugrįš. Dabar lauksime jau žiemos.

Laukdami mes žiemos turime, prieš save labai nemalonų veizdą. Viena, kad jos dienos jau kiekvienam yra gerai žinomos, kaip nuobodžios ir įkrios, o ant ra, tai žmonių kasdieninis vargas, kurį padidino šios vasaros straikai, dėl kurių ateinačio žiemoj, ar nori kas, ar nenori, gyvenimas bus daug skurdesnis negu kitomis žiemos, nes dėl stokos anglų parsieis kešt ir šalčio, ir bedarbių, kurių kiekvienas jau beveik iš prigimties bijot yra pripratęs. Dėl šalčio liekasi viltis tikėtis, gal žiema nebus labai šalta, gal bus ji trumpa, ir gal kaip nors ją perkėsime. Bet su bedarbėmis tai jau kitas dalykas ir tai biskį baiesnis, nes jeigu žiemą dirbant yra šalta, tai žinomas daiktas, kad nedirbant daug šalčiau....

Na, tiek to. Gal viskas kaip nors vėrs geruoju, gal to visko, ko laukiame, kaip

mes išvengsime. Turime gyventi ir turime rengtis prie rytojaus ir jo laukt, nežinant kaip jis bausis ir nemielas mums būtų. Turėkime viltį viską pergdyvent, o kada viltį turėsime, viską pergalsime; tik be vilties žmonės be laiko žuva sau ir kitiems.

Mes savo susirinkimus, kaip ikišiol, taip ir ateinančio žiemoj, tęsime be pertraukų, rinksimės Po Medžiu, nežiurint, ar bus šalta, ar ne. Mes savo susirinkimuose ir savo pasikalbėjimuose vis kludysime žmonių gyvenimė apsiereikiąčius nuotikius, nežiurėdami, ar bus anglių, ar ne, ir kuo bus šalčiau, tuo mes daugiau gilinsimės į dalykus, kad būtų šilčiau, kad budami daugiau užinteresuotais šaltį užmirštume, nu, ir taip visgi žiemą pergyvensime, jei tik busime sveiki.

Pasibaigus vasarai ir jos rei gimams laukuose, dabar prasidės naminiai renginiai salėse, arba namie, tad apat savo paprastųjų mūsų susirinkimų Po Medžiu, turėsime užtektinai progos lankyti koncertus, teatrus, su ažiavimus, nu, ir į prakalbas. Kas norėsime ir turėsime norą pasiklausyti ir pažiūrėti, be mažiausios abejonės, eisime į tuos renginius ir ten praleisime valandą - kitą laiko, o gal ką nors ir naudingo sau pamatysime, ar išgirsime. Bet, malonūs broliai ir sesers, to visko mums negali užtekt. Mes butinai turime reikalaut, kad tie visi mūsų viengėnčių renginiai susirinkimai, koki jie nebūtų, kad būtų rengiami žmonių tobulinimui, ne demoralizavimui. Mes jau nemalartą čia po šitomu medžiu prisiminėme istolo apie trukšmus mūsų susirinkimuose, bet turbūt tas mūsų prisiminimas buvo per lengvas tiek, kad jis nepasiekė ausis tų susirinkimų rengėjų, ir jie kaip maudėsi savo betvarkėse, taip ir maudosi; kaip kamavo susirinkusią publiką, taip ir kamuoja.

Mes pirmiausia turime pareikalaut rengėjų, kad jie programus pradėtų tuom laiku, koki jie paskelbia, o ne taip, kad programą praisidėtų valanda arba pora valandų vėliau. Pareikalaukime, kad jie nelostų melagingi roles, nes ne tam publika moka jeigas, kad suėjus snaust ir klausyt lermus kampuose, kol atsiranda rengėjai ir jų laukiamieji pįjstami. Pa-

reikalaukime, kad programo vedėjais būtų statomi žmonės su aiškia ir gyva kalba, o ne tōki, kurie tik sau moka programą perstatyt. Pareikalaukime, kad programo vedėjai tik paskelbtų kas stovi eilėje, o ne atsistoję pasakotų pasakas ir gaisintų laiką. Pareikalaukime, kad rengėjai įvestų tvarką, verčiančią publiką salėn įeinant nusiimt kepurės ir jas užsidėt tik išeinant, o ne sėdėt sėdynėse su kepurėmis lyg giroje. Tas yra priešingum mandagumui ir žmonių kulturai. Vieta žmonių susirinkimo yra šventa, ir ją kiekvienas turi paguodot. Pareikalaukime, kad susirinkusiam publikai niekas į akis nelandžiotų su visokiais laimėjimų tikietais, laikraščiųiais ir knygelėmis; jeigu be to negalima apsieit, tai tas turgus tegul atsibuna pas duris, žmonėms įeinant ir išeinant, bet ne po visą salę, laike programo. Pareikalaukime, kad laike lošimų, kada užlaida nusileidžia, kas nors būtų veikiamas ant scenos laiko nutrupinimui, o ne po pusę valandos sceną laikyt lyg karvę pasturgaliu atkreiptą į publiką. Pareikalaukime, kad laike programo būtų žmonės, kurie publikoje laikytų tvarką, kad nebūtų keliami lermi, kad nebūtų pamėgdžiojimų aktoriams ar dainininkams, kad nebūtų pliovonių ir bereikalingų kvatojimų. Pareikalaukime, kad moteris su pulkais vaikų ne užimtų sėdynes, kuomet jeiga užsimokėjusie neturi kur atsistėt. Vaikams neturi but vietos tokiuose susirinkimuose, kur žmonės susirenka su visokiu kvapu, iš ko gema tvankas ir ligos, kurių vaikų kuno silpnumas negali perkšt.

To viso mes patys reikalaukime, ir kitiems patarkime reikalaut, o jei reikalavimus rengėjai nesistengs išpildyt, lai jie gerai žino, kad jų rengimai netik susirengsiant publikai, bet ir jiems patiems skriaudą neša. Dėl tų visų betvarkių dauguma žmonių šiadien šalinasi nuo lietuviškų surengimų ir eina pas svetimtaučius, kur yra šiočia tokia tvarka, kur juos niekas ne erzina už jų pačių pinigai, ir todėl mūsų rengėjai beveik visuomet, jei ne su deficitu, tai tik su labai mažu pelnu pasiskaito, nes publikos susirenka nedaug. O susirenka nedaug todėl, kad nepakenčia betvarkės, kurią mūsų viengėnčiai yra bega-

LIETUVIAI AMERIKOJ

Chicago, Ill. Nė vienoj lietuviškoj parapijoj Amerikoje tiek skandalų nėra kilę, kiek Chicagoj, šv. Jurgio parapijoj. Kas lietuviškus laikraščius skaito, tas žino, tad čia to visko nekartosiu. Štai vėl naujas skandalas, ir tai toks, kokio nėra buvę, kad pats klebonas šauktų policiją moterims, parapijonkoms, kurios savo vaikus leidžia į parapijos mokyklą!

Antradienį, 5 d. Rugsėjo, kaip visos publiškos mįgstų mokyklos pradėjo vaikus mokyti, taip ir šv. Jurgio parapijinė mokykla turėjo atsidaryt. Motinos su vaikais ankščiau negu visada pradėjo rinktis prie bažnyčios, vos tik po 7 val. ryte. Jų prisirinko pilnas kiemas. Pusė po septynių seserys mokytojos suvedė vaikus—mergaites bažnyčion iš klausyt mišių. Klebonas kun. Krušas pasakė vaikams pradedant mokslo metus tam tikrą, ilgą ir graudingą pamokslą. Atrodė, kad viskas kuogeriaus. Bet po šv. mišių, graudingo pamokslu ir palaiminimo, vaikai ir jų motinos pradėjo skirstytis.

Išėjus seserims (minyškoms) iš bažnyčios, motinos užkalbino jas lietuviškai, bet jos tik lenkiškai atsakinėjo. Tulos patrijotės lietuviškos motinos, bausiai pasipiktino ant lenkių seserų - mokytojų. Po to pasigirdo balsai: "Mes neleisime lenkėms paliokint savo vaikus!" Tas, joms, liūtyvėms motinoms, it kas būtų krutinę užgavęs ir jos kartū suuko: "Šalin lenkės mokytojos ir kun. Krušas!"

Kamendorius su seserimis dar bandė moteris permaldaut — nuramint, bet jos nė klausyt jų nenorėjo. Kunigai su seserimis vėl emė sakyti, kad, girdi, ar ne vistas pat, ar lenkės ar kas kitas mokins, bi tik išguldinės tikėjimą. Bet toks pasakymas dar labiau įžeidė lietuviškas motinas ir jos grieštai papaiškino, kad jos neleis lenkėms seserims lenkint savo vaikus.

Klebonas kun. Krušas nieko nelaukęs pirmiausia pasaukė policiją. Netruko ilgai. Policistų atpyškėjo virš pora dešėtk. Jie kun. Krušui įsakius, emė varyt vaikus mokyklon, o motinas lauk - gatvėn. Bet motinos emė priešintis policistams. Tada policistai parodė savo žiaurumą: pradėjo lazdomis mušt motinas, kurios jų nepaklausė. Ir keliatas motinų tapo gerai apmuštos ir sukruvintos. Beto, vienas vaikas tapo sužeistas ir viena neščia moteris pavojingai sumušta.

Tokioms peštynėms kilus moterų su policiją, kun. Krušas, vietoj bandyt tas jo sukeltas riaušius malšint, išėjęs su pasityčiojimu paprašė vyrų laikytis nuosaliai, o "boboms", girdi, yra užtektinai "patrolvagonų".... Ir 2 vežimai moterų tapo nugabenta šalton.

lo numylėję ir nuo jos jokių budu atstikirt nemoka, ar nenori. O laikas, ir didelis laikas jau skirtis. Žmogus.

Po tų visų riaušių policistai išvarė motinas ir vaikus iš kiemo - šventoriams, gatvėn. Vėliau sesuo su varpeliu emė šaukt vaikus mokyklon, bet nė vienas vaikas, nė mergaitė, negrižo mokyklon.

Apie šitas riaušias kai kurie parapijonai netikėtinų dalykų pripasakoja. Tarp klebono kun. Krušo ir jo parapijonų jau nuo seniai santūkia negeriausi, ir vis dėl lietuviystės!

Pereitą pavasarį Krušas prižadėjęs savo parapijonims pašalint lenkes seseris - mokytojas ir iš parapijinės mokyklos, o jų vieton parupint lietuvius. Bet peraitą sekmadienį bažnyčioj per pamokslą papaiškino, kad jis paliksias visas lenkes mokytojas, kaip jos mokytoja, o ikišiol. Beto, jis dar pasakė, kad girdi, jis negalįs gaut lietuvių seserų mokytojų, kuomet išties parapijonys sužinojo, kad buvę jam pasiulyta užtektinai lietuvių seserų mokytojų. Kas iš to išeis, skaitytojams vėliaus pranešiu.

Vaidyla.

New Haven, Conn.—Lietuvių manifestacija.

Nedėlioje, trečią dieną Rugsėjo, 2 valandą po pietų prasidėjo didžioji šios apie linkės lietuvių manifestacija, kuri traukė New Haveno tam paskirtomis gatvėmis su prakilnesniais įsirengimais, net iki miesto didžiojo parko, vadinamo "Green Park". Malonu buvo pažiūrēt iš šalies į tą prakilnią manifestaciją, kuri padarė didelį įspūdį ant viso miesto. Didelę garbę newhaveniečiai užsipelnė nuo lietuvių amerikiečių visuomenės ir nuo visos lietuvių tautos, kurie dėjo tam darbui savo trusą ir iškaščius tam prakilniam darbui.

Kaip rodosi iš šalies, tai jie pusėtina buvo prisirengę, ir matyt, kad dalyvavo visos lietuvių organizacijos, be skirtumo. Maršuojant gatvėmis ir griežiant muzikai, ore skraidė orlaivis, ties tomis vietomis, kur parodaėjo; orlaivis buvo papuoštas trispalve Lietuvos ir Suv. Valstijų vėliavomis. Susirikiavę nuo lietuvių bažnyčios, traukė į virš mieną parką, kuriame buvo ištaisyta tam tikra tribuna ir išpušta taip pat vėliavomis, Lietuvos ir Suv. Valstijų; priėjus tą vietą, susirikiavę užtraukė Suv. Valstijų ir Lietuvos himnus.

Nutilus ir apsiraminus publikai,ėjo kalbos. Pirmiausia kalbėjo visiems žinomas F. J. Bagočius. Po tam kalbėjo miesto įžymus viršinininkai, toliaus ir B. Mastauskas lietuviškai.

Imant visus kalbėtojus sykiu, kalbėjo gerai, gyvai ir sumaniai kaslink Lietuvos. Ypatingai gerai nupiešė Lietuvos praeitį anglų kalboje F. J. Bagočius. Ištikrujų, jo gabus sofizmas kalboje, nustebino publiką, nes jis turi gerą metodą ir žino gerai retoriką, kaip ją panaudot. Po visų kalbėtojų Ba-

gočius kalbėjo ir lietuviškai, kurio kalba patiko visiems, teisybę mylintiems žmonėms. Neprošalį bus paminėjus nors keli sakiniai jo kalbos, kurie tinka tiesai, paveizdan: "Jūs skaitote laikraščius, gaunate laiškus iš Lietuvos, žinote iš to viso, kad Lietuvoj dar šiuo momentu visko yra: ir suktybių, ir kyšių emimas, ir visokių įvairių dalykų atsitinka, bet kur jų nėra? Visur ir visuomet. Iš daugelio pusių peikia Lietuvą ir jos viršininkus, įvairaus plauko elementai, bet iš kur gali but Lietuvoj gerovė? Ir kaip ji taip gali greitai pasiekt Lietuvą, kuri po kelių šimtų metų vergijos žiaurosios, ir tokiu umu laiku? Viskas susiformuos kuogeriaus ir Lietuva prašoks visa kitas šalis, išgyvenusias po kelis šimtus metų, mūsų jaunutę republika. Ar galima to laukt? Mielai broliai ir sesutės! Niekados! O kas tą viską gali duot mums? Tik nuo mūsų tas priklausos. Visi, kaip vienas, stokime į darbą ir dirbkim, dirbkim ir dirbkim, o ne svajonėmis gyvenkim."

Tie žodžiai yra toki teisingi mums, broliai, ir sesutės, kurių negalima pakeist niekados. Ar-gi mažai mūsų lietuvių darbiečių mano, kad svajonėms atsiaks savo tikslą, ir gerovę? Negimė ir negims, toki galiunai ir "geradariai", kad visus tinginius... išgelbėtų ir padaryt juos laimingais. Neatėjo, neateina ir neateis toki laikai ir gadydnės, kad sutinges, išlepes ir ištvirkęs, lygus būtų su darbeščiais draugijos nariais bei tautos sunais, kurie de da visas spēkas ir pastangas tam, kad atgaivinus, įkurus ir pagerinus savo buvį ir draugišką žmonijos gyvenimą. To nebuvo, nėra ir nebus niekados! Tas yra utopija (svajonė), o ne tikrenybė, kuri atsakytų praktiškam žmonių gyvenimui. O tas pas mus, reikia tiesą pasakyt, labai įsikunijęs, įleides savo šaknis mūsų... nuomonėse. Na, tiek to; pagyvensim, išmoksime daugiau tyros praktikos, o svajonės miglos išnyks....

Atleiskit, kad aš ne vietoje duodu pastabą sau ir jums. Bet aš norėjau išaiskint jo teisingus žodžius ir turėjau nuo tėmos šokt toliaus. Tiek to, eisime prie pirmos tėmos, šią apleisdami.

Pabaigus visas prakalbas leista publikai balsuot patiektą rezoluciją padėkos Suv. Valstijų valdžiai ir tautai, už pripažinimą Lietuvos. Žinoma, daugumai tas dalykas—jiešmas koserėn, druska akyse, ir toki.... gaivalai, kaip mes juos žinojme, visada peikė, peikia ir peiks tokius dalykus, bet mes turime žinot su kokiū motivu jie tą daro. Ir kas jų sažinėse yra, tas tai mums jau žinoma. Tokis lietuvių sudarendimas, tokios galingos manifestacijos, reiškia mums patiems garbę, naudą ir vienybę mūsų kaimos. Mes manifestuodami beveikiame kam kitam, bet patys sau. Išreiškiame Suv. Valstijoms, ko mes geidžiame, kaip mes draugiškai esame susipratę, koks mūsų noras ir geismas prieš savosios giminės, ir tt.

Vienas iš anglų pasakė prakalboje viešai, kad: "Jūs, lietuviai, esate verti laisvės, nes jūs ją gerbiate ir suprantate, ir toki žmonės, tokia tauta, visų mylima ir ištikiama visiems." Kas myli savo gimtinę, tas myli ir kitas šalis, kuriose gyvena."

Tas aišku mums visiems, kad mes, lietuviai, gavome diplomą ir nuo amerikiečių, kad mes esame "alright," mūsų valdžia yra taip pat "alright". Tik daugiau darbo, gaivumo ir sąmoningumo, o mūsų ateitis bus šviesi, skaisti ir prakilni. Turės nulenkt vis mūsų pesimistai savo... galvas; turės prisipažint prių klaidos visi kiti mūsų ranegatai, kurių jau daug mes turime tą padariusiu. Turės tie mūsų amžiniai slėgėjai mainyt savo žiaoplą goviedišką politiką, o šiaip, tai gali but... jiems, nes jų darbai galą jiems patiems padarys!

Lai gyvuoja laisva Lietuva! Lai gyvuoja ji laisva, neprigulminga, ilgiausius amžius! Absoliutiškos laisvės visiems jos ištikimiems sunams! Valio, gyvuok Lietuva, ilgiausius amžius!

V. G. Dzukas.

NAUDINGI PATARIMAI. Grybų rinkimas.

Vienas iš geriausių žinovų apie grybus, profesorius Huns Schuegg kalba apie grybus:

Nereikia grybus rinkti prieš lytų; geriau juos rinkti kelioms dienoms praslinkus po lytų, tada grybai yra geriausiai. Kada lytuas vanduo nusėda žemės gilumon, atvilgo grybų sluogsnius ir juos priverčia kaltis žemės paviršiu, tada galima pasinaudot grybų derliumi.

Grybai, randami tuojaus lytui praėjus, neverti rinkimo, nes jie prieš lytų yra buvę jau visai arti žemės paviršiaus, tik dėl sausumos ne išdygę paprastai yra seni, ir kaipo toki, netinka žmogaus maisto girmoms, dėl savo surembėjimo ir praskydimo, ką jie yra igiję dėl perilgo buvimo žemėje. Apart to jie greitai genda, nes yra labai patulžę vandeniu, ir todėl greitai gali pakenkt sveikatai. Grybaujant po lytų, reikia imt tik jaunus, senus paliekant savo vietoje, kad daugintų jaunuosius. Nereikia rinkti ir labai jaunus, kol jų išveizda dar nėra aiški, ir todėl vieton geriau galima jų vieton sunaudot ir nuodungus. Grybus reikia skirt maistui netik jaunus, bet ir sveikus, nes seni yra sveikatai pavojingi, todėl grybaujant, kad išvengt kėblumo, renkamus grybus reikia ištiurt ant vietos, o kad tas būtų lengviau ir parankiau, grybus nereikia raut su šaknimis, bet peiliu hupjaut. Mat, prie grybo kelmo paprastai susirenka grybus ēdandcios kirmelaitės, kurios kiek pasilipę įsiėda kāmieno vidurin ir ten veisiasi. Jeigu grybas yra nupjaujamas, tada jo kāmienas parodo, ar jis sveikas, ar sukirmijęs. Raujant grybus iš šaknų toks persitikrinimas nėra galimas, nes kelmelis yra sveikas, kadangi kirmelaitės grauziasi augštynt, ne žė-

myn. Kartais pasitaiko rast grybas, kuris visa savo išveizda yra panašus į gerą, vienok yra nuodingas. Kad pažinusi jį, reikia perskelti jį kotelį ir jo sudėtį sulygtinti su kotelio gerojo grybo.

Renkant grybus niekad nereikia juos dėti į maišą ar krepšį, nes viena, kad jie ten susitrina ir daug eina niekais, o antra ir tai svarbiausia, kad taip sudėti jie negauna išsigaruot, tarpe savęs tveria nuodingus gazes ir tuomi jie darosi pavojingais sveikatai. Yra butinai reikalinga juos dėti kokinį indan, bet geriausia kašikan, kuriame jie turi progą išgaruoti savo kartumą tvanką.

Parnešus grybus namo, jei negalima juos tuojau sunaudoti, tai butinai atskirti nuo netikusių ir paskui nepalikant juos į dėdę, sudėti ant stalo ar ko panašaus (geriausia ant lentynos, supintos iš vielų, ar karklų), ir tai kiek galint paskirstant, kad vienas kitą nesiektų.

Pusrugščiai kopustai.

Paimk galvą šviežio kopusto ir apvalyk nuo nereikalingų ir sugedusių lapų, nuplauk ir supjaustyk, paskui perplovus sudėk rundelin, įpilk rasalą, ar vandens, pridėk didelį šaukštuką taukų ar sviesto ir šutyk, kol pasidarys minkšti. Skauradoj išstarpink mažą šaukštuką sviesto, įdėk žiupsnį miltų, gerai išmaišyk ir supylus į kopustus, išspaudus citrinos sulčių (ant kiek rugštis pagaidaujama), gerai išmaišyk, paskui viską dar pašutyk ir reikiant nešk ant stalo šiltus.

Bananų laguminas.

Nulupk bananus, supjaustyk juos išilgai, apipilk citrinų sultimis, apibarstyk cukrum ir ryžių plotkelėmis (rice flakes), arba trintais riešutais su cukrum, ir sudėk ant vazos, pateptos sviestu, citrinos sultimis ir pabarstyto cukrum. Įdėk į karštą pečių ir palaistant rasalą, kuriame kepa, laikyk kol apsitrauks gelta. Stalant paduok biskį šiltus.

Rauginti agurkai.

Išrink vidutinio didumo agurkus, apiplauk ir apšluostyk, paimk vyšnių, vynuogių ir aržuolų lapų ir krapų. Ant dugno įdė, kuriame manoma agurkus raugt, įdė eilę maišytų lapų, ant jų eilę agurkų ir vėl eilę lapų su krapais. Geriausia agurkus rauginti (ilgesniam laikui) tam tikruose stikliniuose induose, į kiekvieną jų, ant viršaus agurkų užpilant gerą šaukštą druskos, ir paskui drūčiai įdėti uždarų, pirmiau užpylus šaltu vandeniu. Taip tegul stovi dvi savaites. Rauginti yra geriausia stikliniuose induose, blekiniais dangteliais ir todėl saugu nuo pelėsių.

Jeigu rudasis cukras susivelia į gruzus ir taip sudžiūsta, arba vaisių pyragaičiai (fruit cake) sukietėja, reikia pastatyti juos šaldykloje (icē box) ant viršutinės lentynos kelioms dienoms, kol atsileis.

APIE ĮVAIRIUS DAKTUS

TIE, KURIE "PAJUDINO ŽEMĘ."

Nikalojus Kopernik, Giordano Bruno ir Galileo Galileus.

Šiadien mokyklose visiems aiškinama, kad žemė keliauja aplink saulę. Visiems civilizuotiems žmonėms yra jau žinoma, kad tvirtinimai, jog žemė stovi ant vietos, buvo neteisingi. Bet ne visiems yra žinoma, kas ir kaip surinko žinias apie tą viską, ir ką užtai nukentėjo tie, kurie tas žinias surinko,

Kaip žmonės manė viduriniuose amžiuose.

Viduramžiuose (nuo 4 iki 14 amžiaus) apie žemę manė visai kitaip negu žmonės šios gadinės. Jie manė ir pilnai tikėjo, kad žemė nepajudinamai stovi ant vietos pasaulio viduryje, ir saulė su visomis žvaigždėmis, keliauja aplink žemę.

Tokios nuomonės laikėsi senieji Grekijos mokslininkai kaip Ptolomeus ir Aristotelius, kuriuos viduramžių gadinėje globė katalikų bažnyčia, kuri tuomet turėjo pirmąją prie mokslo todėl, kad pirmaisiais mokslo žmonėmis buvo minikai. Tada nebuvo nė kaimų, nė miestų užlaikomų mokyklų; mokyklas steigė ir užlaikė klostoriai, mokyklose mokantaisiais todėl buvo tik dvasiškiai, kurie mokymo metodais laikėsi sulyg Aristotelio, ir tikrino, kad ta metoda nėra klaidinga, gi manymas apie jos klaidingumą, buvo didelė nuodėmė prieš bažnyčią. Kad nubaizdžius žmones nuo manymų apie tokio mokslo klaidingumą, veikė inkvizicija.

Nikalojus Kopernik.

Kopernikas gimė Toruniu, 1373 metuose. Mokslus jis ėjo Krokavo universitete, kur studijavo mediciną ir astronomiją. Astronomiją jis labiausiai pamilo, todėl ir pašventė visas savo valandas galvojimui apie saulę, mėnulį ir kitas planetas. Užbaigęs universiteto mokslą jis iškeliavo Italijon, kur apsisistojęs Paduoje, susipažino su Grekijos mokslininkų teorijomis ir sužinojo, kad dar senieji greikai sprendė, jog žemė keliauja aplink saulę, kad žemė ne stovi ant vietos. Šitos žinios pas Koperniką sukūrė naują žingeidumą apie žemės sukimams, ir apie žemės buvimą pasaulio viduryje. Surinkęs jis daug žinių, kuriomis jis buvo jau tikras, nesiskubino jas paskelbt viešai, bet du jo draugai, Reti ir Gire jį prigundė savo žinias paduoti spaudoje, ką Kopernikas ir padarė 1543 m. Norimberge, ir po to netrukus jis numirė. Mirtis jį apsaugojo nuo inkvizicijos baudos už paskelbimą naujos teorijos, priešingos teorijai bažnyčios mokslo.

Giordano Bruno.

Kopernikui paskelbus savo žinias, jomis greitai užsiintereso Giordano Bruno. Jis gimė Nolle, Lombardijoje (šiaurinėje Italijos pro-

vincija), 1550 m. Mokslus jis ėjo daminykonų klostoriaus mokykloje. Jis, kaip smurtas, karštas ir didelis užsispyrėlis, daugiau buvo kerštininkas negu mokslininkas, todėl perskaitęs Koperniko paskelbtas žinias, ėmė apie jas garsiai kalbėti ir kitus su jomis supažindintų, už ką sukėlė prieš save audrą tarp mokintojų ir kitų mokinių, ir iš klostoriaus turėjo pabėgti.

Pabėgęs iš klostoriaus Bruno per dešimtį metų buvo žmos gadinės politiškas vaikata, nes skelbdamas naują teoriją apie žemės judėjimą, kaip nesutinkančią su tos gadinės moksliu, ant vietos ilgai negalėjo pabūti, tad vengdamas baudos, keliavo po Angliją, Vokietiją, Šveicariją ir kitur, ir visur drasiai aiškino, kad žemė ne stovi ant vietos, bet keliauja aplink saulę, ir todėl žemė nėra pasaulio viduriu. Kadangi atsirado daug jo šalininkų, todėl priešai jo tikrinimui, arba bažnyčia su savo mokykla, jį apšaukė eretiku, kaip žmogum, susidraugavusiu su velniu. Tulas Paduos aristokratas, patikėjęs Bruną esant tikrai velnio draugu ir dideliu raganium, pasiuntė jam pakvietimą grįsti Italijon, žadėdamas padaryti jį laimingą ir pripažinti jo skelbiamą mokslą. Bruno budamas pasiilgusiu savo tėvynės, pakvietimo paklausė ir atvyko Venecijon. Čia jo globėjas pasiulė jam, kaip raganui, kalną smilčių paverstį į aukšą, kurio užtektų jų abiejų laimingam gyvenimui. Brunui neturint galės atlikti tokį darbą, jis tapo išduotas inkvizicijos teismui. Teisėjai ilgai jį maldavo išsižadėti savo teorijos ir ragino ją viešai atšaukt, kaip klaidingą, bet jis nesutiko. Duodant jam gerai apsisvarstytą, ilgą laiką buvo laikomas kalėjime su cino-blekės stogu, kuris nuo saulės įkaitęs jį kepino kaip prikurytas pečius, negalint priverst prie atšaukimo paskelbtų žodžių, teismas pasmerkė jį sudeginti ant laužo, kaip eretiką. Iš klausęs jis teismo dekretą, teisėjams drasiai pasakė: "Aš dekretą iš klausiau daug ramiau negu jus jį perskaitėte." Ir 17 Vasario, 1600 m. Bruno tapo sudegintas ant laužo, kaip eretikas, skelbęs klaidingą mokslą.

Galileo Galileus.

Bruno artimu pasekėju buvo antras italas, gimęs 1564 m. Galileo Galileus. Koperniko ir Bruno mokslas jam išrodė teisingu, bet budamas šaltesnio temperamento ir augštesnio mokslo negu Bruno, jis pasiryžo geriausiu dalyku ištyti, kad jų prirodymui pasinaudoti faktais, ne karštais ir grumojančiais žodžiais. Jis ilgai darbuodamasis astronomijos mokslo srityje, padirbo keliatą instrumentų, su kurių pagalba būtų galima gerai permatyti planetų stovį. Apart kitko jis padirbo pirmutinį žiuroną, kuris paskui išsivystė į šiadienių teleskopą. Su pagalba savo instrumento Galileus persitikrino, kad Koperniko ir Bruno teorija yra teisinga ir savo persitikrinimus jis paskelbė, kaip pasekmes savo tyrinėjimui.

Paskelbus Galileui savo tyrimus, inkvizicijos teismas prisikabino prie jo ir pareikalavo atšaukt paskelbtas savo tyrinėjamą žinias ir pasiskirt sau metavonę (pakutą) už nusidėjimą prieš bažnyčios mokslą. Galileus nebuvo toks užsispyrėlis kaip Bruno, tad nors nesutiko atsižadėti savo tyrimų ir įsitikinimų, bet prižadėjo ateityje apie tai tylėti, ir naujus savo tyrimus neskelbt. Užtai inkvizicijos teismas nors dovanavo jam gyvastį, tai vienok pasmerkė ištrėmimui iš Venecijos. Tuli rašytojai sako, kad Galileus iš klausęs inkvizicijos teismo nuosprendį, pusbalisiai pasakė "O vienok žemė ne stovi ant vietos", bet istorija tą ne patvirtina, ir skaito tą tiktai kaip legendą.

Po šių trijų vyrų mirčiai per daug metų ėjo aštrūs ginčai ir susidurimai senojo mokslo su naujuoju, kaslink žemės kelionės ir jos stovėjimo ant vietos, ir galiaus naujais mokslas ėmė viršū. Šiadien jau niekas ne ginčija ir netikrina, kad žemė stovi ant vietos.

VORŲ ŠILKAI.

Mandagaskare atlikta bandymai ir ištyrimai šilkų, kuriuos gaunama iš čia gyvenančių vorų, ir pasirodė gana geros pasekmės, nes gaunamas šilkas yra labai plonas (einą 24 valaknos į vieną siulą) ir drutas. Tokių vorų Tananirovo giriose yra milijonai. Jie vadinasi "sama". Yra tai vorai stambaus sudėjimo, gyvenanti ant vietos, su mažu judėjimu, ir mintanti užsive mažesniais gyvūneliais. Iš savęs jie leidžia šilko valaknas taip greit, kaip galima spėt tą šilką vnyiot ant špuļės. Šilko gaunama 3000-4000 mastų iš vieno voro. Šilką jie leidžia be pertraukos, kol tas išsisemia. Ar išsisėmus šilkui jis vėl susidaro pas šiuos vorus, dar ne ištirta.

M. Nogue dabar ten perka tuos vorus, mokėdamas po 8 centus už kiekvieną, ir leidžia juos tam tikran rusin.

ŽODIS APIE ŠUNĮ.

Šuva loja tik tada, kada yra žmogaus draugijoj, reiskia, kada jis prie žmogaus yra pripratęs. Šunias gyvenanti savo naturaliskume, lot nemoka, tik urzgia, staugia ir ambrija. Lojimas reiskia kalbą, ką sprendžiama iš to, kad naminis šuva ne iškenčia ne lojęs tada, kada pas žmogų jaučia ką nors jam tinkamo, ar mato žmogaus rankose.

Šuva nors ir yra geriausia žmogaus draugu, tai vienok jo vardas tankiausia skiriama paniekai, kuomet žmonės, išreikšdami panieką vieni kitiems, mini šunio vardą. Šitas paprotis turbut yra parėjęs nuo rytinių tautų, pas kurias šuva skaitoma nieko nereiskiančiu gyvunu.

LIUOSOJI VALANDA.

Jaunimo skyrius

Rapsodija.

(Motyvu: Kur bakužė samanota)
Nepamenu keno buvo mesta mintis, kaip nežiurint didžiausis butūkrizis, gaut sau pigiu budu patogų butą, butent vest paną su butu (galinti but ir ne pana, bile tik butų su butu).

Šiadien visiems draugams ir nedraugams patariu tokių eksperimentų nedaryt ir abelnai panašiu patarimų neklausyt, nes tai pačina nuo velnio! Va kaip su manim išėjo. Ilgai nejieškodamas viename čiukure suradau begyvenančią paną, reiskia, savaime bute. Tiesa, pana buvo nekokia, bet sakoma yra, iš bado bet ką bebado. Taigi dilemą išrišau beveizint. Arba vest pana ir turēt kur nakvnei lovą pasistatyt, arba likt laisvu, tik su čigonais dainuojant:

"Augštas dangus ir krumai, tai yra mano namai".

Laikydamas žmoną kaip priedą prie buto, blu budu neišvengiama pikto, iš dviejų blogumų pasirinkau mažesnį.

Čia lošė rolė ir prakticosišrokavimas: šiadien butas tai didis kraitis—nori gyveniti, nenori negyveni ir dar užleisdamas kitam butą gauni 40 tukstančių "atstupnos", tai yra butą gali paverst kapitalu, o tokios sumos ne iš kiekvienos nuotakos gausi!

Aš pasipiršau, ji atsakė... taip!
Pradėjau gyvent šeimynos gyvenimą. Koks jis, dykai nepasakysiu, kadangi iš savo praktikos žinau, vistiek kiti neitėiks, kol patys nepalytės, nes jaunas yra lyg tas Biblijos Tamošius. Todėl tesiryžtie! Manęs tai antru kart neprigaus! Tik, manau, patekusi: pragaran panašiai mano. Ne tai, kad ten labai jau butų bloga, sakoma yra, kiekvienas turi ir savo gerasias puses. Visas pragaras tai tas durnas jausmas, kad tavo laisvei ir laimei—kaput!...

Prakeiktieji, sako daugiausia kenčia iš ilgėsio prarastos progos regēt savo viešpaties veidą. Moterystėje yra priešingai: čia kenti nuo amžino regėjimo veido, kurs nuo šiol yra tavo viešpats ir liepėjas.

Šeimynos gyvenimą iš praktikos suimčia į 3 fazas: Pirma, kada ji sako—Duška, nupirk man naują kapeliušį!... Tai yra pirmasis prašymas, kurį greičiausia ir įvykdi užgniauztais nuo vestuviu skatikais.

Antras:—Neturiu kitos poros bačiukų ir šilkinų pančiakaičių.

—Širdel, atsakai, pakentėk, kol algą gaušiu.

Trečias...—Man reikia tango šlebės, apsiausto, kimono ir antilopos boa. Kuo aš blogesnis negu kitos? Aš noriu but stolbovaja dvorianka!

Čia vyras turi padaryt mažą pauzą pagalvojimui: pirmas ir antras punktai primtini, nes kas mėn. gaudamas "polučką", jei reikalavimai nebus tankesni, tai tikro vyro pareigas ištesėsi. Dėl trečiojo punkto darai tokią kombinaciją:—Čia paprastųjų, t. y., tiesioginių kombinaciją:—Čia paprastųjų, t. y., tiesioginių įeigų nepakaks... Padarai mažą interliudijum šio kio turinio:—O iš kur tų perkamųjų imt? Tai vadinasi, pirmasis šeimynos skandalas.

Ji paduoda geniališką mintį:

—Paskolą, dušel.

—Į ką paskolą, širdel?—

—Į mūsų buto sąskaitą!—

—Kaip tai?—nuoduodi nesupratęs.

—Gausi "atstupnovo" 40 tukstančių. Tai yra mano dalis, iš kurios turiu tiesą pasimint nuosimčių.—Tai yra 3 svarbiausieji šeimynos gyvenimo dėsni. Visi gi kiti, įpratus, virsta kasdiene duona...

Nemagaryčauk meškos kailio, jos dar nesugavęs, nes kada žmogus šaudu, velnias kulkas gaudu. Šis moralas tinka visiems abstruktyviškų depozitų avansininkams.

Laimės dienos slinko. Aš ėmiau iš banko... žmonos kraiti...

—Reiks gražint? atsargiai primindavau laimės valandą.

—Užleisiu butą už pamokėjimą!—žmoną stiprindavo dvasiā.

Sakoma yra —žmogus laimėj užsimiršta. Aš stengiausi jį taip nuginimst, kad nerupėtų klausimas:—kas bus?... Tuo budu neilgai gyvenęs patyriau, kodėl žmogus turi dvi akis. Todėl, kad pasaulį valdo dvi galybės, kurias karakterizuojant, galima būtų pavadint plius ir minus, arba į vieną ausį kas šnibžda—taip, tai kita atsiliepia—ne!

Atsidavus laimei ir įeigoms vieną rytą išgirdau stiprų stukšėjimą į duris.

—Tamistos butas rekvizuojamas — sako man nespėjus duris pravert... Aš žmogus skromnas: išakymas ar įstatymas, bala juos ten suvoks, ir nepažįstamų ponų verčiamas imu savo sakvojažą ir keliauju, kaip nieko nebuvus. Žmona su pasoga? Kas man? Dievas davė, Dievas ir atėmė, —tariau kentančiojo Jobo žodžiais ir pajutau, kaip lyg akmuo nuo širdies nuslinko.

—Dušel, kur tu nubėgai?... — pajutau švelnų kažinką imant mane po ranka. Tai stovėjo žinoma, su nauja skrybėle, tango kimonas ir boa pasirengus kelionei. Man siustelėjo plaukai, žmona tuotarpu pakišo paketą tardama:

—Štai ką tik išeidama gavau iš banko reikalavimą neatidėliojant gražint paskolą. Tai tavo pasoga!—buvau beišsižiojęs, bet ji lyg toji nelaimė, apkabinus savo išvaduo tojo kaklą, tratėjo toliau:

—Tu, mano gerasis, aš tau padėsiu vargelį vargt ir busiu tavo neatsiskiriama draugė visose nelaimėse ir audrose!...

Ir aš vedęs uždainavau:

Kur bakužė samanota, kurioj gyvenau,
Kur dalužė išsvajota, ką sapne mačiau...
Ten takelis jau užartas, durys uždarytos,
Ir kišeniai jau išdžiūvo, žmona pa-si-lii-ko...

Sekmoji Diena.

Ar ilgai?

Dabartiniu laiku veik kiekvienoje lietuvių kolonijoje Suv. Valst. rasime jaunimo. Nekuriose net vieną kitą chorą bei dramatišką ratelį. Bet prisžiūrėjus į jų gyvymą, tai veik visus matai skurdžiai juos gyvuojant ir taip slenkant diena po dieni, kol tas ratelis ar choras išnyksta. Ir jaunimas vietoj veikt ką nors naudingo, praleidžia dienas vasarų kur nors "parkose", o žiemoj "muvėse"... Ir taip diena po dieni nieko įžymesnio Amerikos jaunime nesimato. Kur nors subanguoja it jurių vanduo ir po laiko vėl nutyla.

Kaip minėjau, yra nekuriuose kolonijose chorai bei dramatiški rateliai, bet mažyčiai ir bejiegiai. O į trumpą laiką galima tuos bejiegius chorus padaryt galingais. Jau lietuviai ir taip likę dailoj, bet ir nebando pakilt, t. y. čia, mūsų išseivijoje.

Keliatas dailos draugijų subruzdė ir su tvėrė Meninkų sąjungą, "Garsmas." Bet kolkas, tolimesnių kolonijų nebandoma nieko veikt. Juk sąjungos spēkas būtų galima daug daugiau atsiekt. Galima būtų išleist muzikaškę veikalų ir jaunimą pakelt kur kas augščiau dailoj, negu šiadien. Daugelis supranta, kad reikia susiorganizuot, bet yra ratelių bei chorų po keno nors įtekme ir tokiu budu bando pasilaikyt nuo šusijungimo į vieną didelę dailos organizaciją.

Šiadien lietuvišką daila kaip ir sušidrumstus: vieni sau gieda internacionalą, o kiti gi paskui "base boll" bėgioja. Keliolika chorų bei ratelių turi narių, kurie nori dirbt lietuvių dailos praplėtime, bet pavieniai nepajiegia, o suorganizuot yra sunku, tam tikru ožiškumo prisigėrusių, kurie painformuoja bloguose atvejuose tų visą darbą. Ir vis tas "aš" statymas augščiau visko, ardo visą šventą darbą.

Tad šiuomi kreipiu domą į jaunimą išeivijoj gyvenant, ar ilgai taip merdēt? Jau laikas pabust ir apsižvalgyt aplink: chorai, dramatiški rateliai bei draugijos, turētumet atkreipt daugiau domos ir arčiau susipažint su Lietuvių Meninkų Sąjunga "Garsmas." Dėlei informacijų kreipkitės prie "Garsmo" sekretorės, Julės Mitrikaitės, 83 Ward st., Worcester, Mass.

Reikia rengtis, kad reikalui priėjus galėtume suteikt paramą dailos mylėtojams užjuriyje, o tas reikalauja drūčiai susiorganizuot.
A. J. Gotautas.

Foreign Lang. Inf. Service.

MALUNINKYSTĖ

Šių laikų maluninkystė prasideda apie 1880 m. Buvo ir pirmiau gerų, baltų miltų malama, bet tai buvo daroma akmeninėmis girmomis. Šiandien gi išskyrus labai nuošalias vietas ir mažus malunus, malama taip vadinamu redukcijos būdu, su plieniniais valais, ir komplikuotiems valymui ir sijojimui prietaisomis. Taip sumalti miltai yra baltiesni ir kurkas mažiau turi sėlenų ir kitokių nešvarumų, už tuos, kurie girmomis malami. Nors šiandien yra malami įvairūs javai, tačiau daugiausiai malama kviečių, taigi šiame rašinyje, išskyrus tas vietas, kuriose tiesiai apie kitus javus šnekama, bus šnekama vien tik apie kviečių malimą. Jei įdomiau maluninkyste, tai tikrai nori žinoti apie sekančius dalykus:

1. Kas tai yra maluninkystė ir koks yra darbas malunuose?
2. Koki kuno trūkumai neprileistų dirbt kaip kurių malunuose darbų, koki iš jų yra svarbiausi?
3. Kokio reikia mokslo ar prityrimo ir kur tai gauti?
4. Kiek yra mokama už darbą ir ar yra progos augštesnį darbą gauti?
5. Kiek valandų reikia dirbti?
6. Kokių ypatų privalumo ir išsilavinimo reikalaujama?
7. Kur maluninkai dirba ir kokiose vietose daugiausiai malunų yra?
8. Ar yra vieta tame amate?

Suvienytose Valstijose yra apie 7,000 malunų, malančių kviečius pirklybai. Juose kas metas primalama apie 120,000,000 bačkų miltų ir sumalama apie 550,000,000 bušelių kviečių. Kad primalt vieną bačką miltų, reikia sumalt daugiau kai puspenktu bušelio (4.7) kviečių. Pats malimas gali but visai paprastas, arba labai komplikotas, žiurint į maluno didumą ir kokių miltų norima primalt. Didesniame malune reikalingi sekantieji darbininkai, tačiau čia reikia pasakyti, kad mažesniuose malunuose vienas ir tas pats darbininkas gali atlikti keliatą čia nurodytų darbų.

Iškrovėjas (unloader). Jis iškrauja ar išsemia kviečius ar miltus iš vagonų, vartodamas elektrikos ar kitokias lopetas arba kitokias priemones. Jis turi but tvirtu kuno ir turėt gerus plaučius.

Iškrovėjų prižiūrėtojas (foreman). Jis turi tvarkyti žmones, kurie iškrauna kviečius iš vagonų. Jis turi planuoti darbą, pagal daugumą vagonų ir išsirašinėti vagonų numerius. Reikalaujama paprasto tvirtumo ir gabumo. Jis turi but dirbęs kaip iškrovėjas ir turi turėt tiek mokslo, kad galėtų vest paprastą skaitliavimą ir rekordus.

Krovėjas (loader). Darbas panašus į iškrovėjo. Jis turi po prižiūri prižiūrėtojo sukrauti į vagonus miltų ir kitų produktų maišus, skrynias ir bačkas. Jis turi žinoti kaip sukrauti, kad dalykai bevežant nenusidraskytų ar nesusidaužytų, turi but tvirtu kuno ir turėt gerus plaučius.

Krovėjų prižiūrėtojas. Veda krovėjų darbą. Jis planuoja darbą pagal vagono didumą, žiūri, kad vagonai būtų gerai prikrauti ir veda tokius užrašus, koki yra reikalingi. Jis turi but dirbęs kaip iškrovėjas ir turi turėt išpildymo gabumą, kad vest ir prižiūrėt savo darbininkus, ir turėt pradinės mokyklos mokslą.

Kėlėjas (elevator man). Jis turi pildyti savo prižiūrėtojo įsakymus, žiūrint, kad kviečiai eitų tinkamomis rynomis į tinkamus aruodus. Jis turi užrašyti kiek kviečių yra priėmęs ir išdavęs, bet svarbiausia tai jis turi pranešti, jei kur ryos ar mašinos sugenda. Jis turi but pirmiau malune dirbęs, turėt paprastą gabumą, tvirtus plaučius, kad iškėst dulkes ir pradinės mokslą.

Kelėjų prižiūrėtojas. Jis atsako ir turi prižiūrėti kviečių supylimą į keltuvą. Jis ištiria kviečių gerumą ir juos krauja, žiūrint pagal jų tinkamumą ir laipsnį. Jis laiko užrašus kiek turi kviečių priėmęs, jų gerumą, švarumą, ir kur yra pasiūtęs. Jei reikia juos perpilti, jis turi gauti vagonų tam reikalui. Jo yra atsakomiausia vieta visame malune. Turi but prityręs, pažintį kviečių gerumą iš pasižiūrėjimo ir pačiupinėjimo. Turi mokėt vest rekordus, skaitliuoti ir žinoti nuošimčius. Turi pilnai žinoti federališką ir valstijų laipsniavimą. Reikalinga turėt pradinį dar geriau, augštesnės mokyklos mokslą.

Maišytojas (blender). Jis maišo įvairias rūšis kviečių miltų, arba kviečių miltus su kitais, pagal reikalaujamos proporcijos. Jis turi suprast įvairių laipsnių miltų ypatybes ir turi žinoti kaip juos sumaišyti tinkamose proporcijose. Reikalaujama pradinio, dar geriau augštesnės mokyklos mokslo.

Volų ir mašinų prižiūrėtojai. Darbas panašus į mašinų tepėjo. Jie turi žiūrėti, kad visos aliejaus ar riebalų įdėliai apie malimo volus būtų pilni, ir kad ašys būtų tinkamai išteptos. Jis užlaiko mašineriją švariai, nuvalo nuo jos dulkes, riebalus ir apreiškia kas negerai maluninkui arba mekanikui. Jis turi but veiklus ir sumanus, ir turi turėt šiek tiek mechanikų gabumų. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Tepėjas (oiler). Darbas panašus į volų prižiūrėtojo. Jis turi žiūrėti, kad aliejaus ir riebalų įdėliai apie ašis ir malunų mašineriją būtų tinkamai išteptos. Prižiūrėt mašinerijos švarumą ir ir apreiškia kas reikia taisyti. Reikia daug laiptot. Turi but veiklus ir turėt šiek tiek mechanikų gabumų. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Valytojas (smutter). Prirengia kviečius malt į miltus, perleisdamas juos per separatorius, kad atskirt nuo nešvarumų. Jis žiūri kiek yra dulkių, žiūri, kad kviečiai neitų ant niekų, pritaiko tinkamai mašinas, kad gerai išsijotų. Jis taip pat prižiūri darbą šlavikų, tepėjų ir kitų pagalbininkų ant aslos. Turi but tvirtų plaučių, kad nesibijotų dulkių, turėt mechanikų gabumų, ir suprast kviečių valymą ir pritaikinimą mašinų. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Malikas (grinder). Prižiūri maluno volus. Užstato savo mašiną arba pritaiko volus malt, prižiūri visą darbą kartkartėmis, išbando miltus, kad būtų tinkamai susimalę. Beveik visas jo darbas ant vieno lubų ir mažai reikia laiptot. Jis turi but tvirtų plaučių, but prityręs, žinoti kaip nustatyti savo mašiną, suprast, kuomet gerai kviečiai susimalę. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Sijotojas (bolter). Sijoja kviečius per sijojimo mašinas, surinktus kviečius pritaiko tinkamoms mašinoms, kad į jas eitų tik tiek grūdų, kiek galima gerai išsijoti. Kartais jis turi paaiškinti malėjui apie grūdų gerumą. Jis netaiso ir netepa savo mašinų, bet turi suprast jų mekanizmą. Darbas dulkinas. Vieno augšto darbas, tačiau prisiėina laiptot kopečiomis ir lentomis. Turi turėt paprastus gabumus, tvirtus plaučius, prityręs dirbt prie sijojimo mašinos, žinoti, kaip išbandyti sutrintus grūdus ir kaip pritaikyti užlaidas, kad tiek eitų grūdų kiek reikia.

Antrasis maluninkas (second trick miller). Jis užstoja maluninko vietą, prižiūrint visą darbą prie valimo, malimo, ir sijojimo. Jis planuoja darbą ir mokina naujus darbininkus. Jis turi išsiskaitliuoti ir laikyti užrašus kiek sumala miltų ir turi užimti maluninko vietą, kuomet pastarasis nedirba. Antrasis maluninkas turi but tvirtų plaučių, kad nesibijotų dulkių. Kadangi jis rengiasi liktis tikruoju maluninku, turi turėt tas pačias ir ypatybes. Žmonės be kokio nors nario, akies, turintieji sausgėla, turi daug kliūčių liktis maluninkais, ypatingai besilavinant, nes mokiniams reikia daug laiptot. Nė vienas sergantis džiova lai nebando tapt maluninku. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo, arba geriau, augštesnės mokyklos mokslo.

Viriausias maluninkas (head miller). Jo darbas panašus į antro maluninko darbą. Jis atsako už visą malimą ir miltų gerumą, turi turėt pilną supratimą apie malimą ir kviečių gerumą. Jis turi pilnai suprast apie visos malimo mašinas ir maluno darbus, turi but dirbęs antruoju maluninku per kelis metus. Tai darbas, kuriame reikia labai daug prityrimo ir žinojimo mechanikų ir išpildomų gabumų. Turi but tvirtų plaučių (žiūrėti apie netinkamumą į antrajį maluninką). Reikalaujama pradinės arba geriau, augštesnės mokyklos mokslo.

Rynų prižiūrėtojas (spouter). Atsako, kad miltai eitų rynomis be sustojimo, pripildyti rynas ir žiūrėti, kad visos užlaidos, sklatai ir t.t. būtų tinkamose vietose. Jis turi pilnai suprast vaikščiojimą grūdų mašinose, ir greitai pataisyt, kuomet kur apsitoja, ar

(Daugiau bus)

ATEIVIŲ PASIDAUGINIMAS IR SUMAŽĖJIMAS METŲ BĖGYJE.

Zmonės:	X pasidaugino:		
	Atkeliavo:	Iškeliavo:	—Sumažėjo:
Afrikonai (negrai)	9,289	5,153	x 4,136
Armenai	2,424	399	x 2,025
Čekai	3,539	5,305	— 1,766
Bulgarai, serbai ir montenegrai	1,652	6,663	— 5,011
Činai	13,220	13,984	— 764
Kroatai ir slovėnai	4,144	4,336	— 192
Kubiečiai	5,288	6,748	— 1,460
Dalmatijos, Bosnijos ir Hercogovinos gyventojai	377	896	— 519
Holandai ir fliandrai	6,265	5,822	x 443
Rytų indai	281	280	x 1
Anglai	56,790	41,258	x 15,532
Finai	2,913	2,753	x 160
Francuzai	20,239	11,101	x 9,138
Vokiečiai	37,446	13,717	x 23,729
Grekai	4,625	9,317	— 4,692
Zydai	55,356	1,919	x 53,437
Ariai	20,701	6,997	x 13,704
Italai (šiauriniai)	8,031	11,408	— 3,377
Italai (pietiniai)	42,090	60,429	— 18,339
Japonai	12,837	15,278	— 2,441
Koriečiai	142	136	x 6
Lietuviai	1,690	5,188	— 3,498
Vengrai	6,486	5,720	x 766
Meksikonai	30,295	7,500	x 22,795
Pacifiko salų gyventojai	20	11	x 9
Lenkai	8,214	34,289	— 26,075
Portugalai	2,705	7,820	— 5,115
Rumunai	1,777	5,067	— 3,290
Rusai	2,993	3,746	— 753
Rusina (ukrainai)	815	502	x 313
Skandinavai	23,788	12,233	x 11,555
Skotai	21,297	5,688	x 15,609
Slovakai	6,293	3,959	x 2,334
Ispanai	6,943	17,580	— 10,637
Ispaniški amerikiečiai	4,234	5,073	— 839
Srijonai	2,103	2,092	x 11
Turkai	105	385	— 280
Valai	1,488	463	x 1,025
Vakarų indai	2,516	2,684	— 168
Kiti žmonės	1,094	1,485	— 391
Viso	432,505	345,384	x 87,121

KIBIRKSTELĖS.

Lietuvoj buvo labai "susiropinusi" izraeliaus giminė, nes matė artimą ištautėjimo pavojų. Tik pamanykite: Nueina koks Irškus pas Zelmoną šabui nusipirkt "košer" gaidį ir vieną išsiterkės paklausia: "vas kodas feigel?" Zelmonas jam turi atsakyt: "Finf fiercih auksinas und zekcih skatikas." Šita ištautėjimo pavojų "ryškiai" suprasdama valdžia, "vardan visogalingojo Dievo tėvo, ir sunaus, ir dvasios šventos", pasiryžo izraelių ištautėjimo pavojų prašalinti įvedant naujus pinigų, ir dabar perkant gaidį atsakyt reiks: "zyben fufcih litz und aht draich cents". Matykite kaip "ryškiai" žydiškai viskas skamba, be jokių auksinų ir skatikų — Tai Mat.

Keistas tai kampelis, tas Worcester, Mass. Kaip Suvienytos Valstijos pripažinti Lietuvą, tai lietuviai ten per dvi dienas užė (vieną dieną su brostvomis ir kryžiais miesto gatvėse, gi kita, su himnais ir bonkūtemis krumuose), o kaip "prisiartinio Dievo karalystė", tai tik vienas tas karalystės laukės (gal tai koks "pakutininkas") "Amerikos Lietuvos". 34 numerįje savo džiaugsmą išlaistė — Jonas Plonas.

Ei, draugai! Ko jums rupintis Lietuva, kad mes netrukus turėsime savo Lietuvą vuodų karalystėje, arba, Niudžiorzėje. Tik palaukite, kol draugas Kaškiaučius liksis gubernatorium. Tada mes Niudžiorzės vuodams paskelbsime r-r-revoliuciją, ir... ir šutversime naują Lietuvą — Drz.

Tik vienas Dievas gali žinoti kas Chicagoj dedasi. Kle-

rikalai giriasi, kad jie surengdami manifestaciją laisvamaniams uždavė mirtiną smugį, o laisvamaniai vėl giriasi, kad jie klerikalams uždavė mirtiną smugį. Bet greičiausia vieni ir kiti ten yra persiėmę "stokjardų" tradicijomis ir "dacol" — Guz.

Susilaukėme naujos "traicės" (Laukis, Naujienos ir Dirva), kuri surado velionį kun. Zebrij buvus "fanatikų", turbūt todėl, kad velionis Zebrius bedievišką šliuopą laikė lietuviams brangiu žmogum ir tankiai jį vaisino savo namuose. Naujų, mat, ir fanatikų jau esama — Tai Mat.

Tautininkus (tai artima lietuvių tautai giminė) Dievas turbūt stumdymui tik sutvėrė. Anais metais New Yorke (1914 m.) socialistai juos stumė nuo savęs taip, kad jie tame pačiame New Yorke (1917 m.) atsidurė pas klerikalus. Dabar Chicagoj klerikalai juos stumė, tai jie vėl atsidurė pas socialistus — Jonas Plonas.

Kaip sau norite, bet žmonės jau nežino nė ko, nė kur važiuoti (mat, per daug automobilių "įsigijo"). Pirmiausias jie važiuodavo "ant vakacijų"; paskui "ant stogo", galiausiai V-ės bendrovės vedėjas Auğunus išvažiuo pas Stankevičių "ant upės" — Be — e — e.

Kitados žmonės atspėjo mįslis: "Kas užgimęs niekad nemiršta." Dabar reiktų, kad kas atspėtų. "Kodėl "draugas" Leninas tik kartą gimęs, taip daug kartų miršta, ir... nenumiršta" — J.P.K.

Nu jau neužkit už piliečių mokesčių, nes joks nuo dešimtdoliarinės nušoko ant penkinės. Ar ir dabar bus per daug? — G.G.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI LIETUVA

KELIONĖ PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visai parankiu ir tiesiu keliu! Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkiama Lenkų juosta (karidorij) VISA TRECIA KLIASA PADALINTA I KAMBARIUS 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-rių lovų

POLONIA — Rugsejo 20-tą
ESTONIA — Spalio 4-tą

Iš New Yorke ir Bostono į:
HAMBURGĄ \$103.50 — PILIAVĄ \$106.50 —
Liepojų ir Klaipėdą \$107.—

Mes užmokame gelžkeli iš Bostono į New Yorką Kreipkitės prie vietinio agento.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH Hamburg American Line

NEW YORK—HAMBURG, DIRECT
Trumpiausi susisiekimai su visoms Centralinės Europos prielaukoms.

LAIVAI ISPLAUKS KAS KETVERGAS
Nuo Pier 86, North River, 46th St., New York, kaip 12.

Ruimai su 2, 4 ir 6 lovomis ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiojimui dėniai, visas tas patvarkymas trečios klasės pasażieriams.

Laivai: Hansa, Bayern, ir Wuerttemberg, taigi turi kelius specialius kambarius. du nauji 20,000 tonų, 3-ju šriubų laivai RESOLUTE ir RELIANCE išplauks mainais kas antrą utarninką, su 1, 2, ir 3 klasių pasażieriais. Dėl užsakymų kreipkitės prie mūsų agentų arba i UNITED AMERICAN LINES, INC., 39 Broadway, New York, N. Y.

Laikraščio "Lietuvos Ukis"

Priimama prenumerata ir užsakymai siuntinėjimui pardavimui atskirų numerų ekonominiu ir finansinio mėnesinio laikraščio

"LIETUVOS UKIS"

Šis laikraštis yra valstybinis, visuomenės ir profesinių istaigų ir organizacijų centrinis organas, kuriam rūpi mūsų krašto žemės ukis, pramonės, prekybos, transporto, kredito, finansai ir kiti sutvarkymo reikalai. Laikraštis sandarbininkauja mūsų ekonomistai, finansistai ir kiti minėtų įmonių sričių specialistai. Be ekonominio ir finansinio turinio straipsnių, jame talpinama: mūsų ir užsienio ukio ir finansų padėties apžvalgos ir apyskaitos, apie rinkas, kainų stovį, biržos kursą; statistikos ir kiti dėsnių ir įvairios informacijos, reikalingos mūsų ūkininkams, pramoninkams, prekybininkams ir kitiems praktikiems veikėjams.

"L. U." jau išėjo keturi numeriai, ir jų turinys pažymėtas kai kuriuose Lietuvos laikraščiuose tulpisus straipsniais. Prenumeratės kaina LIETUVOJE: metams 175 auks.; pusei metų, 90 auks.; metų ketvirčiai, 45 auks.; atskiro Numero kaina 15 auksinų. UZSIENY: metams, 225 auks.; pusei metų, 115 auks.; metų ketvirčiai, 60 auks.; atskiro numero, 20 auks. AMERIKOJE: metams 1½ doleris; pusei metų, 75 centai; metų ketvirčiai, 50c.; atskiro numero, 20c. Knygynams, vartotojų bendrovėms, stočių knygynams ir atskirų numerų pardavinėtojųms duodama 20 nušimtis kamiso.

Redakcijos ir administracijos adresas: "LIETUVOS UKIS," LIETUVA, Kaunas, Totorių g-vė No. 14, kambaris 7.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiskai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kartus panau-dojus

Ruffles

ta pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir Ruffles pagelbės jums visuomet jū tokią užlaikyti. Svari galvos oda užlaiko plaukus puikiais — pleiskanos tuojuas sunaikina juos.

Nusipirkite butka Ruffles savo aptiekoje štandio už 6c., arba prisiuskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y.

Skaitykit

"TOLIMUJŲ RYTŲ BALSA"

KAS nori skaityti tikrai bepartysiską laikraštį, te užsisako "Tolimųjų Rytų Balsą". KAS myli ir brangina teisybę, te skaityti "T. R. Balsą". KAS nori žinoti apie likimą šitan kraštan istremtus jų vientausius lietuvius, te skaityti "T. R. B." KAS nori turēt ikvaliai naudingų pasiskaitymų — lavinančių širųs ir proutus skaitytojų, taigi bus gausiai suteikiama praktišky patarnavimų — te skaityti "T. R. B."

LAIKRAŠTIS šimet eis per mėnesi du kart, o kitais metais — kas savaitę. LAIKRAŠČIO kaina iki metų galui 1 doleris, o už 3 mėn. — 0.50 centų.

PINIGŲ už laikraštį ir raštus meldžiame siųst šiuo adresu: C/o Z. Jacevičii, Vladivostok (Siberia), Nekrasovskaja ulica, 9. No. 39, (džia Litovskago Obščestva "A R K L A S").

Kuomet skauda jums galva arba negalite matyt skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jums akinius, kurie jums pagelbės.

Pope Optical Co.,

397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuovės)

PRANAS LEVERIS,

Dailyd-stalorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir talsymo namų. Taip gi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu —

15 MILLBURY ST., Tel: Park 8177. Worcester, Mass.

NEPASTOVUMAS VAIKŲ DARBININKŲ.

I metus laiko po tam, kada legaliskai buvo leista dirbt, vienas iš kiekvienų keturių vaikų, lankančių Connecticut valstijos mokyklas, apleido mokslo suolus ir nuėjo dirbt, pagal paskelbimo "Pramoninis Nepastovumas Vaikų Darbininkų", kurį skelbia Vaikų Biuras Suv. Valstijų Darbo Departamento.

Siam skaitliui neskaitomi vaikai, kurie laikraščius paravinėja, arba užsiima ukės ar namų darbu. Tris ketvirtadaliai pateko į fabrikus, daugumas vaikų į metalinius, o mergaitės į audimo fabrikus.

Sekant 2,500 vaikų pastovumą darbe per 21 ar 24 mėnesius, pasirodo, kad mer-

gaitės daug pastovesnės darbe negu vaikai, ir kad trečiadalis mergaičių paprastai dar vis randasi pirmoj vietoj, net ir po 21 ar 24 mėnesių. Iš vaikų 18% apleidžia pirmą vietą pirmam mėnesyje, ir daugelis po 6 mėnesių, ir be jokio pastovumo maino vietas. Daug daugiau atsitikimų šių nuolatinių mainų buvo drabužių išdirbystėse negu audimo išdirbystėse.

Priežastys neramumo pas vaikus yra daug įvairesnės negu kad pas mergaites. paprastai jų užsiėmimas yra toks skirtingas nuo vyrų, ir progų lavintis ir įsidirbinti ateityje taip mažai randasi. Kaikuriuose atsitikimuose darbas yra persunkus, ir galutinai vaikams yra daug daugiau įvairių rūšių darbo,

todėl ir progų mainymui daugiaus. Mergaičių užsiėmimai fabrikuose mažai skiriasi nuo moterių, ir todėl joms mažiau progų nuobodumo ir nepastovumo.

Dažniausia vaikų užsiėmimuose darbas laikinai, tik sezonais tvarkomas. Todėl užbaigus net ir nenorint, priversti, ar dykaut, ar kitur kur kreiptis. Pagal statistikos surašą, visuomet pasiro lė daug didesnis nuostimis nepastovumo pas vaikus negu kad pas mergaites.

PAČTŲ SUMAŽĖJIMAS.

Sulyg Pačto Departamento surinktų statistikų, matyt žymus sumažėjimas Suv. Valstijose pačtų. Vėliausios skaitlės metų, baigiant Liepos 1, 1922, duoda viso 51,947 pačtus valstijose ir

šalies žemėse, sulyginant su 52,168 metus baigiant Liepos 1, 1921, ir 52,638 Liepos 1, 1920.

Pirmais metais, kuomet pačtai įsteigti, jų buvo mažiausia, tai buvo 1789 m. ir pačtų buvo 75. Kitais metais buvo tik 75, bet 1791 m. keturiolika naujų atidaryta, ir tada buvo 89, ir po tam vis augo ir augo kasmet, kol 1901 m. kuomet, Suv. Valstijų valstybė pradėjo platintis į vakarus, reikalavimas naujų pačtų vis augo. Nauji tapo atidaryti, kol 1901 m. pasiekė augščiausią laipsnį.

Pačto viršininkai mano, jog priežastis to yra augimas taip vadinamų "rural routes" per visą šalį, ir todėl mažesni pačtai nereikalingi.

DIDELIS PIKNIKAS

— RENGIAMAS —
"AMERIKOS LIETUVIO"
— ATSIBUS —

NEDELIOJ, 17 DIENĄ RUGSEJO, 1922
OLYMPIA PARK,
Prasidės tuojau po pietų. Worcester, Mass.

OLYMPIA PARK, yra Lietuvių B-vės savastis, randasi prie paties kranto ežero (Quinsigamond Lake) biskį pavažiavus iš Worcester Bostono keliu. Nuo Worcester miesto važiuojant, pervaziavus tiltą, einanti per ežerą, reikia imt pirmas kelias po tiesiaja. Atvažiavus nuo Bostono prie ežero, reikia imti tas pats kelias po kairiaja. Vieta bus paženklinta vėliuku. OLYMPIA PARK visiems žinoma vieta prie ežero. Bus daug svečių, bus muzika, bus kalbėtojų. Kas laimės dovanas bus pagarsinta šitoje pačioje vietoje kitą savaitę. Keliaudami ant pikniko saugokitės nelaimių, ypatingai su automobiliais. Kviečiame visus atsilankyti. "Amerikos Lietuvio" Administracija.

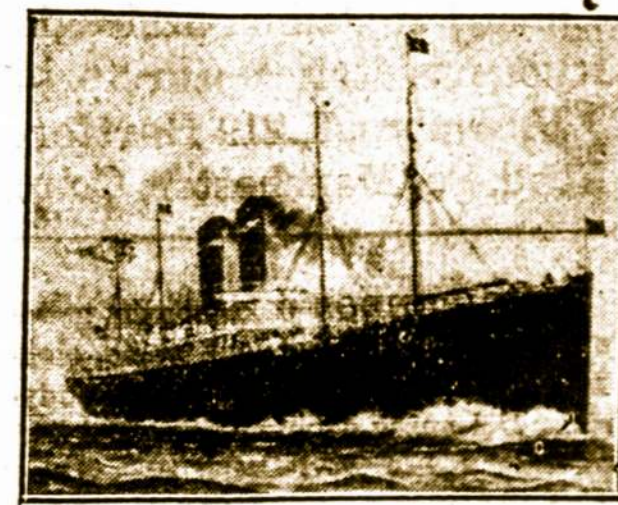
KELIAUK PER MUSŲ AGENTURĄ.

Didžiausiais pasaulyje laivais, kaip: Majestic, Olympic, Homeric, Berengaria, Aquitania, Mauretania. Jais keliaudamas gali pasiekt Europos portus į 6 dienas. Rotterdamą, Anterpą, Cologne, Frankfortą; į 7 dienas: Bremą, Hamburą, Stetiną, Berliną; į 8 dienas: Rygą, Libavą, Piliavą ir Kauną lengvai į 12 dienu.

Kelionė puikiausia, trečioje klesoje ruimeliai, su vandeniu ir visais parengimais. Valgis geras, vietos pasivaikščiūt, greita kelionė jūrėmis prašalina visą nuobodumą.

KELIONĖ IŠ LIETUVOS.

Jeigu nori atsiimt savo gimines iš Lietuvos, susižinok su mumis. Geresnio pataravimo niekur negausi kaip pas mus. Mes parupinsime visus reikalingus dokumentus dėl atvažiavimo. Musų atstovas Kaune parupins jums kas reikia iš ano šono jurių. Justų giminaičiai atkeliaus pas jus. Dar Lietuvos nuostimis nesuvargotas—gera proga savuosius atsiimt. Visada kreipkitės pas mus.

M. PALTANAVIČIA,
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

**Klekvienu Motina nori turėti
Kudikių stiprą ir vikrų**

Jeigu negali žindyti savo kudikio, nedaryk bandymų su visokiais valgiais, pradėk gerai — duok jam tą maistą, kuris išaugino daugiau stiprių ir vikrių vyrų bei moterių, negu visi kiti dirbtiniai maistai sykiu sudėti, — duok savo kudikiui —

**Bordens
EAGLE BRAND
CONDENSED MILK**

Tą maistą, kuris budavoja stiprias kojas ir sveikus kunus, įraudonina veidus ir sužiebina akis. Gydytojai jį remia ir įsako duoti del jo augštos rūšies ir išnašaus sudėjimo. Lengvai prirengiamas —supilk tik atatinamą kiekį Eagle Pienu į virintą vandenį, pamašyk, ir jau gal penėt.

JEI tavo vaikas nakty verkia — jei jis nervuojasi ir pyksta — jei jis neauga; tai dažniausia kaltė tame, kad maistas neužtektinas arba netinkas. Motinos pamato, kad su Eagle Pienu išauga normališki sveiki kudikiai. Jis buvo nuolatiniis kudikių maistas per 65 metus. Jis yra grynas pienas r grynas cukrus—gamtos maistas, kuomet motinos pienu nėra.

DEL jo augštos rūšies ir todėl kad gaminamas iš riebaus karvės pienu ir malto cukraus, yra tiesiog ekonomiška vartot Eagle Pienu visai šeimynai ir virtuvėje kur tik reikia paprasto pienu ir cukraus. Pabandyk jį su kava ar koku, ir visiems kepimo ar virimo tikslams. Vartojant jį nereikia pirkt cukraus.

ISSIKIRPK šio paskelbimo kuponą ir pasiūskit jį The Borden Company ir gausit visai dykal, ko reikalaut, ar jusų kalboje knygutės apie kudikių penėjimą, vaikų knygele, ar virėjystės knygele, kur pasakoma kaip pagamint skanių valgių su Eagle Pienu. vardinkit ko norit šitas patarnavimas yra jums tik paprašius.

Jusų krautuvininkas gali jus aprūpint su Borden's Eagle Pienu—įsitėmykit keno paveikslą ir neimkit jokio kito.

THE BORDEN COMPANY,
Borden Building, New York.

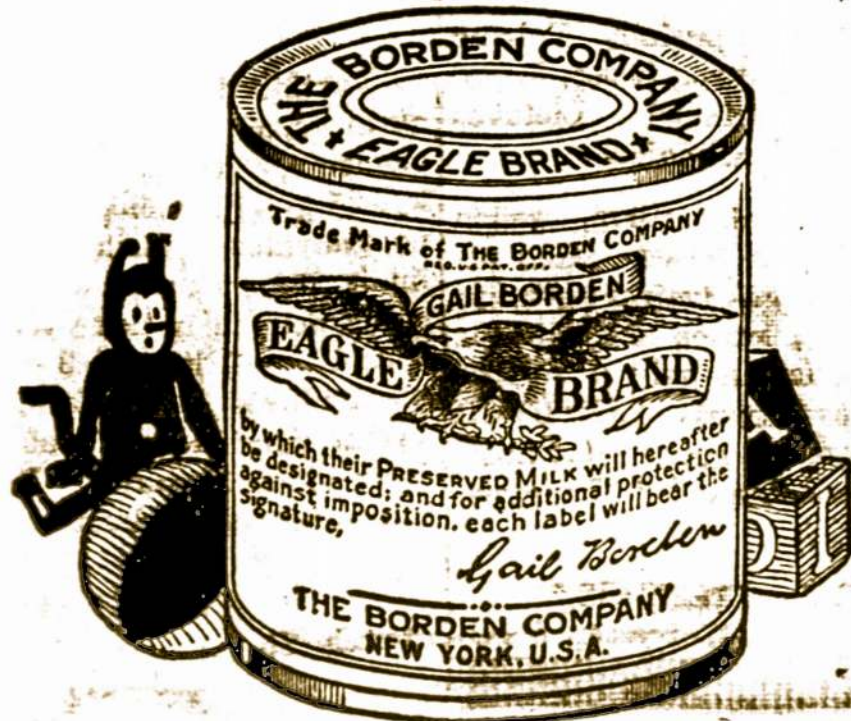
KUPONAS

Pažymėkit katrą knygele norit:

Penėjimo Kūdikių Virimo
Instrukcijos Knyga Knyga

Vardas :

Pavardė (Lithuanian)

VIETOS ŽINIOS.

Juozas Kapocius netikėtai staiga numirė pereinęs subatos naktį. Sveikas parėjo iš darbo ir visą vakarą nesiskundė, tik atsigulęs nakčia sušuko savo žmonai, kad gelbetų. Kol jo žmona pašaukė pagelbą, atėjęs daktaras, rado negyva. Buvo dar jaunas vyras, paliko žmoną ir 6 vaikučius našlaičiais.

Plaukikų varžytinės. Lietuvių Ukėsų klubas surengė Rugsėjo 10 plaukikų varžytines. Plaukė šios ypatos: V. Bernotas, Jonas Domeika, Jonas Emkus, Jonas Dailėda, Juozas Maščikas. Laimėjo prizus: 1). Penkis doleris Jonas Emkus (18 metų), 2). Tris dolerius Jonas Dailėda (13 metų) ir 3). Du dol. Vytautas Bernotas. Jie atplaukė 600 jardų į 5.30 minučių. Tas parodo, kad lietuvių randasi plaukikų Pašalinis.

Truksta vietos. Kas metai vis daugiau vietos truksta miesto mokyklose. Dabar atsidarius mokykloms, pasirodė, kad dėl stokos vietos parsieina 35,000 vaikų mokinčių dviem atmainom, arba vienam einant namo, kiti turi eit mokyklon.

Prigėrė. 52 metų amžiaus G. K. Meller, parėjęs iš darbo, po vakarieniui nuėjo Norcross giraitėn pasimaudyti. Vandenin ibridis jis gavo širdies paralyžių ir ten prigėrė. Policija panaudojo "pulmotorą" prievartai plaučių prie darbo, bet tas pasekmių nedavė.

Pats išsidavė. Costa Rombou, eidamas iš darbo Worcester Market, pamatęs arti savęs policistą, numetė pun delį, kurį nešėsi. Policistas tai nužvelgęs, sulaukė jį ir iškratęs pundelį atrado jame už \$7 produktų, pavogtų iš marketo, kuriame jis dirbą.

Už parstumimą. Advokatai Jablowski ir Siarkiewicz teisman įnešė skundą vardu nemečio J. Rojcievics, prieš J. Breen, kuris važiuodamas savo automobilium parstumė Rociewiczą. Skundžiamašis reikalaujamas užmokėti \$10,000.

Nedavė leidimą. Geležinkelių straikuojančių darbininkų komitetas prašė miesto leist surengt gatvėse rinklevą straiškiųjų šeimynoms, bet miestas leidimą išduot atsisakė. Tam tikslui straiškieriai ikišiol aukas renka gatvėse su "katarinka".

Rado ligonį. Dv policistai prie Salem gatvės rado gulinčią žmogų. Nuokart manyta jį esant girtu, bet vėliaus persitikirnta, kad jis eidamas iš darbo, umai susirgo. Juomi yra S. Olenski. Nušįsta jis miesto ligonbutin.

Kėlė audrą. Aldermanų susirinkime, aldermonas Stone kėlė audrą, peikdamas miesto administraciją už apsilėidimą, dėl kurio miestui parsieina raust dėl gėdos, kurią daor stoka mokyklų ir apleistos miesto gatvės.

Apskundė miestą. G. Oakes įnešė teisman skundą, kuriuomi reikalauja iš miesto užmokėti jam \$1500. Mat Vasario mėnesyje jis Beacon gatvėje išsisuko koją, ir užtai dabar jieško atlyginimo. Mat čia daugiausia šalitikiai, dievai žino kada plytomis išgrįsti ir per ilgą laiką suirė ir išminti, nėra taisomi, ir užtai miestas yra kaltinamas.

Rado kaltu. Nuo ilgai besitęsęs tyrinėjimas skundo Lee Shee (chinė) ant daktaro H. G. MacKerow (mūrinės), kuris pašauktas pas ligonę, užpuolė ją su nemorališku tikslu, pasibaigė. Daktaras atrastas kaltu ir iki teismui paliktas po užstatu nuo 3000 iki 10,000 dol. Grėšia jam amžinas kalėjimas.

Už nemoralšką gyvenimą. Palma Cantaoer iš N. Brookfield, motina šešių vaikų, kurių mažiausias 6 mėnesių, už nepadorų gyvenimą pasmerkta pusei metų į pataisos namus. Jos bičiulis, kuirs su ja gyveno, pasiūsta irgi pusei metų į pataisos namus, kiti du jos sėbrai nubausta po \$50.

Kalkės uždegė namus. Pašiurėj prie Bowdoin ir Harvard sukrautos negesintos kalkės, per prakiurusį stogą lytiui jas pasiekus, uždegė pašiurę ir nuo tos sudegė pora namų. Nuostolis siekia \$1000.

Dėl anglių stokos. Dėl stokos antracito anglių, miesto taryba tariasi pirkt malkas, kur tik jas galės gaut, kad jas naudojūs kurui mokyklose, vieton anglių. aPjutė tai malkų angdavėjai, dabar malkas brangina ir sako, kad jų niekur negalima gaut.

Tik 66. Atsidarius po vakacijų teismui, pasirodė daugybė darbo su šeimynų perskyromis, nes vienam tik Rugsėjo mėnesiui pažymėta išrišt "tik" 66 skundai, reikalaujanti perskyrų. Iš visų šių skundų tik keturiuose perskyrų reikalauja vyrai, likusiuose moters.

Dėl brangių nuomų. Pereitoj nedėlioj Columbia teatre atsibuvo susirinkimas Shrewsbury gatvės gyventojų, kurie priėmė protesto rezoluciją, pasmerkiančią namų savininkus, kurie be pasigailejimo brangina nuomas.

ATYDA. Šiuomi pranešu So. Manchesterio aplinkės lietuviams, kad galima užsiregistruot pas stoties sekretorių P. Ambrasę, 219 Hartford Road, So. Manchester, Conn.

ANT RANDOS 6 kambarių gyvenimas, 25 Millbury st. ant trečio, elektra, šiltas ir šaltas vanduo, maudykė. Dėl geros šeimynos ar dėl ofiso. KAZ. VAITIEKUS, 97 Ward st. Worcester, Mass.

PARSIDUODA RESTAURANTAS, geroje vietoje, lietuviams apgyventojė, geram lietuviui butų labai puiki vieta daryt geras biznis. Parsiduoda gana pigiai. Norėdami pirkti, kreipkitės į "Amerikos Lietuvis" ofisą, 15 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS. Dar vienas, tų retų pirkinų, kuriuos užėjus gudrus pirkejas ilgai nedvejoja. 3 tenementų namas, gražioje vietoje, didelis plotas žemės, kelias vaisingų medžių. Kaina \$4600, įmokėti \$1500. Pasiskubink, kad pavėlavus nesigraudintum. Gerai subudavotas 3 tenementų namas, 18 kambarių, žema kaina, lengvos išlygos. Arti Millbury street, 6 kambarių namas, elektros šviesa, maudykė. Įmokėti \$400. Greendale, 6 kambarių namas, visi įtaisymai, pusantrė akor žemės. Kaina \$5500. Arti Worcesterio 100 akorų farma, apie pusė dirbamos žemės, reistas ganyles ir miškas. Geri būdikai. Žema kaina už cash, galima mainyt ant namų mieste. A. BLAZYS, 15 Millbury St. Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI. 2 NAMA! su 3 storišais, prie Ward ir Wade gatvių. Yra vieta dėl biznio, taipgi vieta dėl didelio garadžiaus. Kas supranta vertę šios vietos, tai aukso mainos. Partuosiu pigiai. NAMAS 7 šeimynų, arti lietuvių bažnyčios, mainysiu ant jūsų mortge. Vieta yra graži ir neša gerą pelną. FARMA 80 akorų žemės su galvijais ir padargais, 4 1/2 mailės nuo Worcesterio; turi savo vandenio prūdą, mainys ant miesto namo. TURIU gražių lotų prie mano ezėro, šalyj miesto farmos. Kas norite prie pat vandenio lotą turēt, tai pasiskubinkite nusipirkt dabar. MALKOS. Turiu daug miško dėl malkų. Kas norite eit į biznį, klauskite, parduosiu pigiai. Turiu didielį ežerą. Kas iš lietuvių norite uždēt ledo biznį, aš parduosiu ar parandavosiu. JONAS BUROKAS, 25 Millbury St., Worcester, Mass. KAMBARIAI. Turime labai gerų kambarių vyrams, ant lengvų išlygų. Išrandavosiu pigiai. 54 PERRY AVE. (Ant antro) Worcester, Mass. (36-37) PARSIDUODA PLANAS nepaprastai pigiai dėl nekurių priežasčių. Patartina norintiems turēt gerą pianą, reikalauj tojiaus, kad paskui nebūtų pervaļu. P. P. STEPONKUS, 107 Ward st., Worcester, Mass. (37-39) Parsiduoda namai. FARMOS. HAMILTON ST. 3 gyvenimų namas, štoras, garadžius, inest \$1500. Kaina \$11,500. STERLING ST. 3 gyvenimų namas, naujas, 16 kambarių. Inest \$2000. Kaina \$10,500. FARMA, 77 margai žemės, 8 kambarių namas, banė, vištinkas, 3 karvės, 2 kiaulės, arklis, visi padargai, 7 1/2 mylios nuo Worcester. Kaina \$5600. J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

Operetė 'ČIGONAI'

Rengia "Aido" choras bendromis spēkomis su Svečinės komitetu, 17 dieną Rugsėjo (Sept.), Lietuvių svečinėje, 29 Endicott st., Worcester, Mass. Pradžia 7:30 val. vakare.

Nors šis veikalas jau buvo loštas, bet ir dar bus loštas, nes kiekvienas tą gerai žino, kad ir paprastą veikalą galima gerai sulošt, nes tas priklauso nuo artistų-mėgėjų. Šį veikalą loš ir dainuos parinkti mėgėjai. Vadovaujantias roles loš: J. Butėnas ir B. Šaliniutė ir kiti. Visi tie, kurie yra girdėję arba matę J. Butėną lošiant arba dainuojant, visuomet likos patenkinti. Todėl ir dabar J. Butėnas dėda visas pastangas, kad visi atsilankusieji būtų patenkinti, todėl kiekvieno yra pareiga atsilankyti.

TAIPGI 16 dieną Rugsėjo (Sept.), Subatoj, "Aido" choras rengia šokių, ATIDARYMU I PERTAISYTOS SVETAINĖS (29 Endicott st.). Tad užkviečiame visus šokikus, kame turėsite progą susipažint su kitų miestų jaunimu, kurie iš vakaro atvažiuos ant perstatymo operetės "ČIGONAI." Visus užprašo "AIDO" CHORAS.

PARSIDUODA. NAMAI! 2 NAMA! su 3 storišais, prie Ward ir Wade gatvių. Yra vieta dėl biznio, taipgi vieta dėl didelio garadžiaus. Kas supranta vertę šios vietos, tai aukso mainos. Partuosiu pigiai. NAMAS 7 šeimynų, arti lietuvių bažnyčios, mainysiu ant jūsų mortge. Vieta yra graži ir neša gerą pelną. FARMA 80 akorų žemės su galvijais ir padargais, 4 1/2 mailės nuo Worcesterio; turi savo vandenio prūdą, mainys ant miesto namo. TURIU gražių lotų prie mano ezėro, šalyj miesto farmos. Kas norite prie pat vandenio lotą turēt, tai pasiskubinkite nusipirkt dabar. MALKOS. Turiu daug miško dėl malkų. Kas norite eit į biznį, klauskite, parduosiu pigiai. Turiu didielį ežerą. Kas iš lietuvių norite uždēt ledo biznį, aš parduosiu ar parandavosiu. JONAS BUROKAS, 25 Millbury St., Worcester, Mass. KAMBARIAI. Turime labai gerų kambarių vyrams, ant lengvų išlygų. Išrandavosiu pigiai. 54 PERRY AVE. (Ant antro) Worcester, Mass. (36-37) PARSIDUODA PLANAS nepaprastai pigiai dėl nekurių priežasčių. Patartina norintiems turēt gerą pianą, reikalauj tojiaus, kad paskui nebūtų pervaļu. P. P. STEPONKUS, 107 Ward st., Worcester, Mass. (37-39) Parsiduoda namai. FARMOS. HAMILTON ST. 3 gyvenimų namas, štoras, garadžius, inest \$1500. Kaina \$11,500. STERLING ST. 3 gyvenimų namas, naujas, 16 kambarių. Inest \$2000. Kaina \$10,500. FARMA, 77 margai žemės, 8 kambarių namas, banė, vištinkas, 3 karvės, 2 kiaulės, arklis, visi padargai, 7 1/2 mylios nuo Worcester. Kaina \$5600. J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

BRONĖ ŠALINIUTĖ, LIETUVĖ PIANISTĖ baigusi New York muzikos konservatorijos kursą, duoda privatiskai Piano Lektijas. Kreipkitės— 179 Grand st. PAJIEŠKOJIMAI: Pajieškau savo dėdės Petro Andrušio iš Gudelių kaimo, Guoklių valsčiaus, Suvalkų rėdybos (gubernijos). Turiu svarbų reikalą susižiūti su dėde, tegul dėdė pats atsiskaita, arba jo pažįstami suteikia man jo antrašą. Busiu širdingai dėkinga. Onytė Andrušytė, Kaunas, Karo Buto Skyrius, Vytauto Prospektas, No. 59, LITHUANIA. (36-38) PRANEŠIMAS! Puiki grosernė ir bučernė. Pranešam visiems lietuviams, jog mes naujai uždėjome grosernė ir bučernę. Visą naujai sutaisėme ir pripildėme su įvairiais, šviežiais valgomais daiktais, mėsa ir daržovėmis. Kaip senas Worcesterio gyventojas ir visada dirbęs su savo broliais įvairiuose tautos darbuose, kviečiu visus, kuriems paranku pas mus užeit ir sau reikalingą maistą pirkti. Visada patarnausime jums kuogeriausiai. PRANAS BARTKUS, 25 Columbia St., Worcester, Mass. (36-39) PARSIDUODA. sidabrinų ir aukšinių daiktų krautuovė: žiedai, spirkos, laikrodėliai, laikrodžiai, grafafonai, rekordai, registris, dukuojama mašinėlė ir visoki įrankiai taisymui laikrodėlių. Parsiduodu ateinanti mėnesi. Parsiduoda iš priežasties savininko nelaimingos mirties. Gera progą lietuviui, pramonė išdirbta. Norinti pirkt, kreipkitės pas J. PAŠAKARNĮ, 1103 Washington St., Norwood, Mass. (36-38) KATIK IŠ LIETUVOS. NAUJA KNYGA Lietuvos Įstatymai. SISTEMATIZUOTAS ĮSTATYMŲ INSTRUKCIJŲ IR ĮSAKYMŲ RINKINYS. Surinko teisminkas A. MERKYS. Redegavo Viriausio Tribunolo Pirmininkas A. KRISCIUNAS, išleido A. MERKYS ir V. PETRULIS. Knyga turi 1031 puslapį. Taipna savyje įvairias Lietuvos teises, kuriomis naujai atgimusi Lietuvos republika naudojasi. Kad pažint gerai Lietuvą, reikia perskaityt Lietuvos teises. Kad atsilaukt prieš bangas įvairių agitacijų priešais Lietuvą, kurios skleidžiamos Amerikoje, geriausia galima susipažint su Lietuvos teisėmis. LIETUVOS ĮSTATYMUS dabar galite gaut nusipirkt "Amerikos Lietuvis" knygyne. Kaina 3 doleriai. "AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS. HAMILTON ST. 3 gyvenimų namas, štoras, garadžius, inest \$1500. Kaina \$11,500. STERLING ST. 3 gyvenimų namas, naujas, 16 kambarių. Inest \$2000. Kaina \$10,500. FARMA, 77 margai žemės, 8 kambarių namas, banė, vištinkas, 3 karvės, 2 kiaulės, arklis, visi padargai, 7 1/2 mylios nuo Worcester. Kaina \$5600. J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS. HAMILTON ST. 3 gyvenimų namas, štoras, garadžius, inest \$1500. Kaina \$11,500. STERLING ST. 3 gyvenimų namas, naujas, 16 kambarių. Inest \$2000. Kaina \$10,500. FARMA, 77 margai žemės, 8 kambarių namas, banė, vištinkas, 3 karvės, 2 kiaulės, arklis, visi padargai, 7 1/2 mylios nuo Worcester. Kaina \$5600. J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS. HAMILTON ST. 3 gyvenimų namas, štoras, garadžius, inest \$1500. Kaina \$11,500. STERLING ST. 3 gyvenimų namas, naujas, 16 kambarių. Inest \$2000. Kaina \$10,500. FARMA, 77 margai žemės, 8 kambarių namas, banė, vištinkas, 3 karvės, 2 kiaulės, arklis, visi padargai, 7 1/2 mylios nuo Worcester. Kaina \$5600. J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS. HAMILTON ST. 3 gyvenimų namas, štoras, garadžius, inest \$1500. Kaina \$11,500. STERLING ST. 3 gyvenimų namas, naujas, 16 kambarių. Inest \$2000. Kaina \$10,500. FARMA, 77 margai žemės, 8 kambarių namas, banė, vištinkas, 3 karvės, 2 kiaulės, arklis, visi padargai, 7 1/2 mylios nuo Worcester. Kaina \$5600. J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

ČEDYK ŠI LEIBELI VARTOK CHALLENGE PIENA virtuvėje dėl virimo ir kepimo. ČEDYK LEIBELIUS DĖL BRANGIŲ DOVANŲ. Paraišk bile kuriou antraštu ant lebelio užpakaliu dėl paveiksluoto dovanų surašo. "Užsimoka čedyt leibelius." ČEDYK ŠI LEIBELI (No. 103)

CUNARD IS BOSTONO I LIETUVA per Liverpool, ant naujų, didelių, puikių alieju varomų laivų: ASSYRIA rugs. 15 TYRRHENIA rugs. 20 SAMARIA Spalio 20-tą Greitas patarnavimas į Lietuvą ir į visas Baltijos valstijas. Puikios vietos, geras valgis. Taipgi iš New Yorko, ypatiskai prižiūrėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southampton. MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA. Pasiekia LIETUVĄ I 9-nias dienas. Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba į CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd., 126 State St., Boston, Mass.

Ar kenciātė nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo? Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikro paėina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu norit pasveikt. Pepsinic SELTZER yra vienintėlis gyduolis, kuri palėgina nerviskumą, vidurių nesmagumus, ir numalšina vėmima laike nėtumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekorj, arba rašykit, Pepsinic Seltzer Co., APTIEKA. Vienintėlis Lietuvis Valstinyčia. Vien daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-sus menesius Lietuvoje, parinkau ir pargabėnuo daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduoliu nuo visokių ligų. Norėdami sužėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į mūsų aptieką; kurioms nėra galima per tolumą atėit, tai rašykit, o mes prisijusime reikalingus vaistus per Ekspresą. A. BUDREVICIUS, Provizorius, 92 Millbury St., Worcester, Mass.

Parsiduoda Farma. Parsiduoda pigiai graži farma, 135 akrai žemės, 11 kambarių namas su vandeniu, 48x75 pėdų banė, galima laikyt 25 galvijus, apie 50 tonų šieno, ganyklos su giria, sodas, 200 obuolių ir 250 pečių, 50 vėšnių, apie 300 bakų obuolių ir tiek pečių, 35 vėštos, 2 arkliai, 13 karvių, 3 veršiuikai, visos daržovės, ir visi farmos rakandai. Viskas parsiduoda tik už \$7,500. Yra daug didesnės vertės. Dėl žinių rašykitė sekančiu adresu: P. ŠIMKUS, Gilbertville, Mass. (35-37)

Suite 71. Tel. Park 7636 Dr. Ruth F. Bernot, Lietuvė Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcesteryj.

KAM KENTĖTI? Reumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrinai su PAIN-EXPELLER. Vajsbėnkis utrog, S. V. Pat. Ofice. Žiūrėk, kad gautum tikraji-garsuį per daugiau kaip 50 metų. Belkalauk, kad turėtų Ikaro (Anchor) Yaizbaženkil.

HOLLAND AMERICA LINE. Geriausias, tiesiausias susisiekimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkelia pasažierus iš Rotterdamo tiesiai į Pilaavą. Laivai išplaukia iš New Yorko: NIEUW AMSTERDAM rugsėjo 16-tą. NOORDAM Rugsėjo 23-tą. ROTTERDAM rugsėjo 30-tą. RYNDAM spalio 7-tą. Musų laivai turi geriausias vietas dėl trečios kliaos pasažierų. Dėl užsakyimų kreipkitės prie vietinių agentų, ar į HOLLAND - AMERICA LINE, 89 State Street, Boston, Mass.

KILA IŠGYDOMA. Su Stuarto Plapao Paduškaite. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokį diržų ar sprendžių neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisijusime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui vilk DYKAL. PLAPAO LABORATORIES, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

111 CIGARETAI. JIE YRA GERI!

Antanas J. Milleris, Lietuvis advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

BAMBINO. Jis linksmas, nes turi Bambino. Kadikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau! Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių surimimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kundikių draugas. 35c. aptiekose arba už 40c. prisijunčiame tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA. Austrus Škausmų ir reumatinėko uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Išrikimas linimentas. Geras vaistas dėl susimušimo, išsukimo, finimo, raumenų šyvyumo, skausmų šlrėnose ir šontuose. KAINA 30 IR 60 CENTAI. Klėuskitė pas optiekoriūs. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Užsitikimas, teisingas, dentistas pataisys jums dantis. Aukšiniai dantys, kuriuos aš padarau, yra geri per metų metus. Aš vartuju tik geriausia materijola. Aš ištraukiu dantis be skausmo. Žmonės, kurie bijosi, ateina pas mane. Daugiau lietuvių ateina pas mane negu pas kitą kokį dentistą. Kalbame lietuviškai. Darbas gvarantuotas. Dr. Frederick Brown, Dentistas. 34 Front st., šale Plaza Teatro, Atdara vakarais. Worcesteryje.

LUCKY STRIKE CIGARETTE. GERIAUSI CIGARETAI!!

DR. F. S. ZURWELL, Lietuvis burnos Chirurgas ir Dentistas. 25 Millbury Street, Telephone C. 3721 J. Worcester, Mass. Nedėliomis pagal sutartį

DR. TESSMER, Dentistas. Saugus dantų taisytojas už prietamą kainą. 806 Main St., Worcesteryje. OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvėrgais iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai.

JONAS ČERNIUS, 8 Vernon St., Worcester, Mass. FOTOGRAFAS

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street. Turtas - \$20,000,000. Idėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet. Sabatos vakarais vien tik dėl pinigų idėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.